Space for Available for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਯਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 277, ਮਿਤੀ : 06 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 14 ਨਵੰਬਰ, 2024 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਕੀ ਬਦਲੇਗਾ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ

ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਮੁੜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਹ ਜਿੱਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇੱਕ ਚੋਣ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਪਰਤੇ ਹੋਣ। ਟਰੰਪ 2017 ਤੋਂ 2021 ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 45ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਕਈ ਮੋਰਚਿਆਂ @ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਭਾਰਤ ’ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਦੋਸਤ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ @ਤੇ ਹਮਲਾ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਕਈ ਵਾਰ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਈਡਨ ਦੀਆਂ ਜੋ ਨੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਬਦਲ ਜਾਣਗੀਆਂ ?

ਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧ

ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਚੀਨ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਫੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਹਾਲਤ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਕਵਾਡ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਰਗਰਮ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ। ਕਵਾਡ ਏਸ਼ੀਆ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ, ਸੰਯੁਕਤ ਸੈਨਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲਾਜੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਤਾਲਮੇਲ ਦਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ‘ਰੈਂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ’ ਵਿੱਚ ਇੰਡੋ ਪੈਸਿਫਿਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਡੇਰੇਕ ਗ੍ਰੋਸਮੈਨ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ @ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਟਰੰਪ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਣਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ @ਚ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਮੱਟੂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਰੁੱਖ਼ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀ

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬੇਬਾਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਟਰੰਪ ਨੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਨੋਲਾਜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਐੱਚ-1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ @ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲਾਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ @ਤੇ ਅਸਰ ਦਿਖਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘੱਟ ਹੋਣਗੇ। ਸਖ਼ਤ ਪਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਭਾਰਤੀ ਟੈਕਨੋਲਾਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ?ਆਤਮਰੱਖਿਅਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਈਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ’ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਬਾਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ 2021 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੀਏ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੀਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ’ਤੇ ਕੀ ਕਰਨਗੇ ਟਰੰਪ

ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਣਨੀਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਝਗੜਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਹਨ। ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਮੱਟੂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ÷ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੀਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤਾਇਵਾਨ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਖ਼ ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤੇ

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਫਰਸਟ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਾਕਾਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਨਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਣੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਯਾਤ ’ਤੇ ਭਾਰੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਹਾਰਲੇ ਡੇਵਿਡਸਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ’ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਫਰਸਟ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਆਯਾਤ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਮੱਟੂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ ’ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਟਰੰਪ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ’ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਟਰੰਪ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ’ਤੇ 20 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਹੀ ਟੈਰਿਫ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਤਾਂ 2028 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ 0.1 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ 200 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਟੈਰਿਫ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧਾਈਆਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਯਾਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਰ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਆਜ਼ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਈਐੱਮਆਈ (ਕਿਸ਼ਤ) ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

ੴ

ਭਇਆ ਆਨੰਦ ਜਗਤ ਵਿਚ ਕਲਿ ਤਾਰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸਮੂੰਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ

ਅਤੇ ਟਰਾਈ ਸਟੇਟ ਦੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ,
ਸਮੂੰਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ
ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਰਹਿਬਰ,ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਬਾਨੀ ਕਲਿਜੁਗ
ਦੇ ਤਾਰਨਹਾਰ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਦੇ 555 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

24 ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

9 ਨਵੰਬਰ 2024 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ

113-10 ਪੰਜਾਬ ਐਵਨਿਊ, ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਤੋਂ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ 7 ਨਵੰਬਰ 2024 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ

ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ 9 ਨਵੰਬਰ 2024 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਉਪਰੰਤ ਦੁਪਹਿਰ 12:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਸਵੇਰੇ 12 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਨਾ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 111 ਸਟਰੀਟ ਤੋਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਿਬਰਟੀ ਐਵਨਿਊ, ਤੋਂ 123 ਸਟਰੀਟ, ਅਟਲੈਂਟਿਕ ਐਵਨਿਊ 118 ਸਟਰੀਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਗੋਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ 101 ਐਵਨਿਊ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਨਾ ਵਿਖੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਜੋਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪ ਵੀ ਹਾਜਰੀਆਂ ਭਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕਰ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧਾਓ ਜੀ

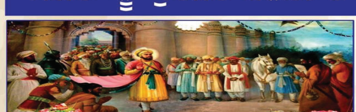

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ

1 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ।

ਅਕਾਲ ਗਤਕਾ ਗਰੁਪ ਦੇ ਬੱਚੇ ਗਤਕੇ ਦੇ ਜੌਹਰ ਵਿਖਾਉਣਗੇ ।

ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ (President), ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਲਈ ਫਲੋਟ ਦੇ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਰਦਾਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਲੂ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸਾਥੀ ਕਰਨਗੇ ।

14 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
14 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 17 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ।

ਰਾਗੀ ਜੱਥੇ

ਭਾਈ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ।
ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੱਲੜਵਾਲ ।
ਭਾਈ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ।

ਕਥਾਵਾਚਕ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਬਕਾ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ।
ਡਾ: ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ।
ਗਿਆਨੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ।

ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ

ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਡਾਨਾ ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
17 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ।

EXECUTIVE COMMITEE

Sukhjinder Singh Subhanpur	**President**	917-807-5854
Surinder Singh Gilzian	Vice President	917-226-6245
Harjit Singh Gilzian	General Secretary	718-427-3751
Jagwinder Singh Monty	Secretary	347-645-0550
Jaswinder Singh	Secretary	718-223-3836
Garib Singh Kali	Cashier	347-612-8895
Jaswinder Singh Akala	Assistance Cashier	718-415-1200
Harvinder Singh Kudalas Harry	Assistance Cashier	347-277-8790
Sukhdev Singh Bhatura	Media In-Charge	347-445-0237
Balwinder Singh Kala	Langar In-charge	646-496-7400
Sharndeep Singh	Langar In-charge	929-666-9664
Malkeet Singh Salempur	Langar In-charge	917-434-3572
Diljeet Kaur	Vice Education Chairman	929-583-0291
Prabjot Kaur	Education Chairman	516-474-0870
Amandeep Kaur	Teacher	708-382-0431
Gurjot Singh	Building In-Charge	347-552-9175
Chatinderpal Singh	Assistance Building In-Charge	718-659-8900

BOARD OF TRUST

Narinder Singh Barara	Chairman	917-957-9560
Balwinder Singh	Vice Chairman	917-373-4262
Akal Singh	Board of Trust - Secretary	516-244-3081
Balwinder Singh Jalandher	Board of Trust - Vice Secretary	917-346-3662
Harvinder Singh Pandori	Board of Trust - Vice Secretary	718-709-6106
Balwinder Singh Bassi	Member	718-427-3750
Gurwinder Singh	Member	347-522-6617
Lakhwinder Singh Lakhi	Member	516-667-8004
Sucha Singh Nagaly	Member	347-753-8490
Surinder Singh	Member	917-226-6245
Sukhwinder Singh	Member	347-753-6238
Balbir Singh	Member	347-285-7026
Saroop Singh	Member	347-721-6245
Surinder Singh	Member	718-659-9054
Kulwant Kaur	Member	917-553-5036
Harbinder Singh Jony	Member	929-325-4215
Tarsem Singh Surkhan	Member	917-217-6581
Jaspal Singh Bhagwanpur	Member	718-820-3375
Lakhwinder Singh Laddi	Member	347-684-9246

EX-PRESIDENTS / SELECTION COMMITTEE

Master Mohinder Singh	Paramjit Singh Begowal
Ragbhir Singh Subhanpur	Mohinder Singh Mehmadpur
Manjit Singh Dasuya	Harjit Singh Sallan
Pritam Singh Gilzian	Ranjit Singh Mehmadpur
Himmat Singh Sarpanch	Jagjit Singh Begowal
Kuldeep Singh Khalsa	Satnam Singh Talhi
Gurmeet Singh Mehmadpur	Amrik Singh Morthali
Gurmej Singh Haryana	Baldev Singh Gilzian
Ragbhir Singh Babbi	Daler Singh

SEWADAR

Dalip Singh Raipur
Kulwant Singh Nadala
Harpreet Singh Subhanpur
Mohinder Singh Harry
Sukhjinder Singh Rimpi
Gurnam Singh Talhi
Bhupinder Singh Bobby Narangpur
Davinder Singh Bobby Sallan
Jagir Singh Sallan
Nirmal Singh Narangpur
Kamaljeet Singh Bhatnura
Gurnam Singh Talha
Jaswinder Singh Policea
Gurdev Singh Nangal Lubana
Bikram Singh Tinku
Satnam Singh Satta
Malkeet Singh Nitta
Paramjeet Singh Bittu Haryana
Sethi
Micky
Malkeet Singh Jonny
Gurmeet Singh Bhulath
Davinder Singh Shalu
Gulchaman Singh
Karnail Singh Niki Miani

ਫੋਨ ਨੰਬਰ: 718 805 6941 - 718 805 7400
www.gurdwarababamakhanshahlubanany.com

ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਾਏ ਜਾਣਗੇ
ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਹਿਤ ਹਾਜਰੀ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ ।

* ਗਿਆਨੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ
* ਭਾਈ ਭਰਭੂਰ ਸਿੰਘ ਟੀਚਰ
* ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ
* ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਗਰੀ
* ਭਾਈ ਸੁੱਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ
* ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਦਾਰ

BJ Digital Video & Photo 646-403-7334
print linkers 347-475-5555

Print & Designed by : Print Linkers : 347-475-5555 (Dilpreet Singh)

ਕੈਨੇਡਾ-ਭਾਰਤ ਤਣਾਅ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਪੀਲ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਰੈਂਪਟਨ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਵਧ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੋਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ÷ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਵੀਡੀਓ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ, ਕੁਝ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਨਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਹੋਮਲੈਂਡ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡਾ ਫੜੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਿੱਖੀ ਤਕਰਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਝੜਪਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੱਠੀ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਝੰਡੇ ਦੇ ਖੰਭਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੁਟੇਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੀਬੀਸੀ ਟੋਰਾਂਟੋ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੁਰੈਂਪਾ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਿੰਸਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ,ਉਸਨੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਨੇੜਲੇ ਦੋ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰਾਂ ’ਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਰੁਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ’ਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਿਹਾ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਡਰਾਉਣੇ ਵਜੋਂ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਰਮਿਆਨ ਡੂੰਘੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਮੇਅਰ ਪੈਟਰਿਕ ਬ੍ਰਾਊਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ @ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ। ਮੇਅਰ ਬ੍ਰਾਊਨ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੀ ਸਿਟੀ ਕਾਊਂਸਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਮੋਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਵਧ ਰਹੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ’ਚ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਨਿੰਦਾ; ਕਿਹਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਉਪਰ ਗਰਮਖਿਆਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ ਉਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਉੱਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕਾਇਰਤਾ ਭਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਹੈ। ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਨਿਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਚ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਣਧੀਰ ਜੈਸਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਚ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਮੰਦਰ ਚ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੌਂਸਲਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ, ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਬਿਲੇਗੌਰ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ’ਚ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਮੰਦਰ ਨੇੜੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਸਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਲਾਏ ਗਏ ਕੌਂਸਲਰ ਕੈਂਪ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਅਕਸਰ ਮੰਦਰਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਉਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਭਾਰਤੀ-ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੇ ਨਿਬੇੜੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੰਦਰ ‘ਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੁਅੱਤਲ

ਸਰੀ- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਬੀਸੀ (ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਨੇ ਪੀਲ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹਰਿੰਦਰ ਸੋਹੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਝੰਡਾ ਫੜੀ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੋਹੀ ਪੀਲ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਜੈਂਟ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ।ਪੀਲ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ‘ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ‘ਚ ਇਕ ਆਫ-ਡਿਊਟੀ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ‘ਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੀਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਬੰਧ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਿਚਰਡ ਚਿਨ ਨੇ ਸੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਇਸ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਇਹ ਘਟਨਾ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਮੰਦਰ ‘ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਝੰਡੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਗੁੱਸੇ ‘ਚ ਆਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਦਰ ‘ਚ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੜਪ ਹੋ ਗਈ। ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਣਜ ਦੂਤਘਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ‘ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ‘ਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਝੰਡੇ ‘ਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ’ਤੇ ਦੋਸ਼ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ‘ਬੇਤੁਕੇ ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ’ ਕਰਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਉਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਥੇ ਸਥਿਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਨੋਟ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 29 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਮੌਰੀਸਨ (Deputy Minister David Morrison) ਨੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਓਟਵਾ ਸਥਿਤ ਸੰਸਦ ਦੀ ਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਕੌਮੀ ਸਲਾਮਤੀ ਸਬੰਧੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀਆਂ ਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਸਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਣਧੀਰ ਜੈਸਵਾਲ (Randhir Jaiswal, MEA spokesperson) ਨੇ ਕਿਹਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਜੈਸਵਾਲ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਿਹਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਣਗੇ। ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜੈਸਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਡੀਓ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫ਼ਾਰਤੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ‘ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ’ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਕਨੇਡਾ ਚ ਸਿੱਖ ਕੱਟੜਪੰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ

ਓਟਾਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੂਰਖ ਵਿਅਕਤੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਾਲ ਮਾਰਟਿਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਡਰਲ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ 78 ਸਾਲਾ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ‘ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੋਸਟ’ ਲਈ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਪੈਂਤੜੇ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਕੈਨੇਡਾ ਚ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਇਸ ਦਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ।

ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਰ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ। ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੰਦਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਟਰੂਡੋ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹਾਂ।ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅੱਠ ਲੱਖ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਨ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Diwali Celebration Illuminates Town of North Hempstead with Unity and Splendor

Town of North Hempstead, NY - The hall at Clinton G. Martin Park was aglow with the vibrant spirit of Diwali, the Indian festival of lights, on Sunday, November 3rd. Graciously hosted by Town Clerk Ragini Srivastava, the celebration was a resounding success, drawing a diverse and enthusiastic crowd. The event saw an impressive turnout of dignitaries, including esteemed state and county representatives, Town Board members, community leaders, representative from Consulate General of India, and residents from all walks of life.

From the moment guests arrived, they were immersed in a captivating atmosphere. The hall was transformed into a radiant spectacle, adorned with dazzling decorations that reflected the beauty and symbolism of Diwali. Shimmering lights and colorful lanterns illuminated the space, creating a truly magical ambiance.

The celebration offered a delightful

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website

WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor

Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Diwali Celebration Illuminates Town of North Hempstead with Unity and Splendor

showcase of Indian culture, initiating with the diya lighting and featuring an immensely talented ensemble of performers. Enthusiastic dancers, adorned in vibrant costumes, captivated the audience with their graceful movements and expressive storytelling. Melodious music filled the air, as skilled singers showcased their impressive talent.

Attendees were treated to a culinary journey through India, with a delectable array of authentic dishes. From savory samosas and aromatic vegetable biryani to sweet gulab jamun and crispy jalebi, the diverse menu tantalized taste buds and offered a true taste of Indian cuisine.

A highlight of the evening was the recognition of several outstanding individuals who have made significant contributions to the community. The honorees, representing diverse fields such as education, healthcare, and social service, were lauded for their achievements, dedication, and commitment to making a positive impact.

Town Clerk Ragini Srivastava received widespread praise and heartfelt gratitude for her exceptional leadership in organizing this remarkable event. The vision and dedication in bringing together various Indian communities and fostering a sense of unity among all residents is truly commendable. The Diwali celebration served as a testament to the Townís commitment to inclusivity and celebrating its rich cultural diversity.

The event left a lasting impression on all who attended, fostering a deeper understanding and appreciation for Indian culture. It not only exhibited the beauty of Indian traditions but also reinforced the strong bonds within the community, demonstrating the power of unity and shared celebration.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ

ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹੁੰਮ- ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਲਗਵਾਈ ਹਾਜਰੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਦੀਪਮਾਲਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ – (ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ) – ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂਪੂਰਬ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜਿਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਵਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਅਕਤੂਬਰ 31 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ÷ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ । ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਦੀਵਾਨ ਰਾਤ ਦੇ ੧੧ ਵਜੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਏ। ਰਾਗੀ , ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਿਆ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ । ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ

ਕਥਾਵਾਚਕ ਅਤੇ ਯੂਕੇ ਤੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੋਰ ਤੇ ਪਹੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕਥਾ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਈ ।ਭਾਈ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ , ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਭਾਈ ਰਾਏ ਸਿੰਘ , ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀ , ਗਿਆਨੀ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ , ਭਾਈ ਮਹਾਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਲੜ ਜੋੜਿਆ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਠਾਟਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਕੱਠ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖਣਯੋਗ ਸੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੀਪਵਾਲਾ ਕੀਤੀ । ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ । ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਵੋਹਰਾ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ), ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ), ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ (ਖਜ਼ਾਨਚੀ), ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵੋਹਰਾ (ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੀ.ਆਰ.), ਕੁਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗਾਨੀ (ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ), ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦਾਵੜਾ (ਲੰਗਰ ਇੰਚਾਰਜ) ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 27G

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

Joga Singh
****
Jaswinder Singh New Jersey
****
Mindi Manak
NewYork
****
Jagjit Singh Dasuya
****
Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago
****
G. S Singh Punjab
****
Sujan Nag, USA
****
Dr. Jagdeep Dhimaan, India
****
Sarabjit Kaur Punjab
****
Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,

****
Sunil Kumar Gund
(Journalist) India
****
Raj Rani
Video editor
****
Jagmeet Kaur
97817-41631
****

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally lible for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਮਾਨਵਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ : 40 ਸਾਲਾ ਬਰਸੀ 'ਤੇ

ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀਨ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਅੰਗ-ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀਤੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਕ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਸਮੇਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਦਰਦਨਾਕ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ 40 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ।

ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਜੋ ਉਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਾ ਸੀ , ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਸਿਖਾਏ ਸਬਕ' ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ 40 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅੱਲੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸੱਖਣੇ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ 'ਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੁਝ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਲੰਮੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੂਲਕਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਐਤਕੀਂ ਇਸੇ ਲਈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਪ੍ਰਤੀ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਫੂਲਕਾ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 33 ਸਾਲਾਂ ਮਗਰੋਂ ਹਰਕਤ 'ਚ ਆਈ ਜਦੋਂ ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ।ਉਫ਼ ! 31 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਨੂੰ 'ਬੜਾ ਪੇੜ' ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਗਈ ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਦਹਿਲੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਸ ਵਾਰ 40ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਹੈ। ਦਹਿਲੀ ਦਿੱਲੀ ਤਦ ਜਦ ਜਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਹਕੂਮਤ-ਏ-ਹਿੰਦ 'ਸੌਂ' ਰਹੀ ਸੀ, 'ਬੰਸਰੀ ਵਜਾਉਂਦੇ ਨੀਰੂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਜਲ ਰਹੇ ਰੋਮ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ।' ਇਹ ਵੀ ਕੈਸਾ ਇਤਫਾਕ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜਦ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਸਬਕ' ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ। ਰੋਜ਼ਾ-ਏ-ਕਿਆਮਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਸੰਨ 2014 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਯੁੱਧ' ਵਿੱਚ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤਕਰੀਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਅਗਨ-ਬਾਣ "ਦਾਦੀ ਕੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁਝੇ ਪਤਾ ਚਲਾ ਕਿ....." ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਤਰ' ਉਹ (ਰਾਹੁਲ) ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਦੇ ਕਤਲ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਚੀਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਉਸਨੇ '84 ਕਤਲੇਆਮ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੰਝੂ ਵਹਾਏ ਹਨ ? ਦਾ ਅਸਰ ਇੰਨਾ ਤੇਜ਼ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ 'ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਤਰ' ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਕਈ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਵਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਗਰਿਕ ਕਿੰਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 1984 ਦੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ 3 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਚਾਰ ਰੋਜ਼ਾ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਜਿਸਦੇ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ, ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਖਦ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ 39ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਤੱਕ ਵੀ ਇਸ ਚਾਰ ਰੋਜ਼ਾ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਨੂੰ 'ਦੰਗਾ' ਪ੍ਰਚਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰੇਆਮ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਉਂਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਲੋਨੀ ਹੀ ਵਸਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਸਿਤਮ ਇਹ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ , ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਵਾ ਕਲੋਨੀ ਵਜੂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਸਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ, ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਸਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ , ਜਿੱਥੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ 'ਪ੍ਰਭੂਆਂ' ਦਾ ਵਾਸ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ ਕਲੋਨੀ ਦਾ 'ਮਜ਼ਾ ਚੱਖਣ' ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇ।

'ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕਲੋਨੀ' ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਵੀ ਦਿਲ ਕੰਬ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵੇਖਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸੁਣ ਕੇ ਦਿਲ ਦਹਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇੱਕ ਹੂਕ ਜੇਹੀ ਉੱਠਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਨ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਕੌਮ ਜਿਸਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਨਾਥ ਹੋ ਗਏ, ਬੱਚੇ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਏ, ਸੁਹਾਗਣਾਂ ਦੇ ਸੁਹਾਗ ਲੁੱਟੇ ਗਏ, ਪਰ ਉਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਜਿਸਨੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਪੀੜਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹਿਜ਼ ਹਮਦਰਦੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ, ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਯੋਗ ਵਸਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਿਵਾਏ ਹੇਜ ਜਤਾਉਣ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 1984 ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਂਡ ਜਿਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਕਾਲਿਖ ਪੋਤ ਦਿੱਤੀ, ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਤਲੇਆਮ, ਲੁੱਟਮਾਰ, ਅੱਗਜਨੀ ਅਤੇ ਜਬਰਜਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਸਹਿਤ ਕਈ ਹਕੂਮਤਾਂ ਆਈਆਂ ਤੇ ਆ ਕੇ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੱਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲੱਹਮ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।31 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਤਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ, ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, "ਜਦੋਂ ਵੱਡਾ ਦਰੱਖਤ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਹਿੱਲਦੀ ਹੀ ਹੈ। ...ਤੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਇੰਨੀ 'ਹਿੱਲੀ' ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਭੂਚਾਲ ਹੀ ਆ ਗਿਆ। ਵਕਤ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਲਾ-ਇਲਾਜ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਤਦ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਚੀਸ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਲਹਮ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਲੂਣ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਪੈਂਦੇ ਰਹਿਣ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਫੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁਆਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ। 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਸਿਰ ਦੇ ਸਾਈਆਂ' ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਹਸੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਰ ਵੇਖਣੀ ਨਸੀਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰ-ਦਰ ਦੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾਣ ਲਈ ਛੱਡ ਗਏ। ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਪਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਸਦੇ-ਰਸਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਝੁੱਗੀ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਆਪਣੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬਾਪ ਬਿਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਕਈ-ਕਈ ਵਕਤ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿ ਕੇ ਠੰਡੀਆਂ ਸਰਦ ਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਹੇਠ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਦਰਅਸਲ 1984 ਦਾ ਇਹ ਕਤਲੇਆਮ ਇੰਨਾ 'ਪ੍ਰਸਿੱਧ' ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ 'ਸਿੱਖ' ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ... ਤੇ ਪੀੜਿਤ ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੌੜੇ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਲਈ ਕੈਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੇਜੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ 1984 ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਝੁਲਸੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਯਥਾ-ਯੋਗ ਸੈਟਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੱਦ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ 'ਸਹਾਰਾ' ਲੈਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਬਦੌਲਤ ਇਹ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਿਤ ਕੈਂਪ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਤੇ ਛਾਏ ਰਹੇ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 27G

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.
Promote your business with TalkShow
We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instragram
LinkedIn
Tiktok

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180,+1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com
Email- preetnamausa@gmail.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 27G

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Preetnama
प्रीतनामा
खरा सच
Khara Sach
On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 277
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
07 NOV TO 14 NOV , 2024

ट्रंप की वापसी से शेख़ हसीना खुशक्या बढ़ेंगी बांग्लादेश में मोहम्मद यूनुस की मुश्किलें?

रिपब्लिकन पार्टी के डोनाल्ड ट्रंप अमेरिका के 47वें राष्ट्रपति बनने जा रहे हैं. ट्रंप को इस जीत पर दुनियाभर से बधाइयां मिल रही हैं. राष्ट्रपति पद पर ट्रंप की वापसी से कुछ देशों में बेचैनी बढ़ी है तो कुछ देश खुश नजर आ रहे हैं. इस लिस्ट में एक देश बांग्लादेश भी है. इसी साल अगस्त महीने में शेख़ हसीना को प्रधानमंत्री पद से इस्तीफ़ा देने के बाद देश छोड़ना पड़ा था. हिंसक आंदोलन के बाद बांग्लादेश में अंतरिम सरकार का गठन हुआ और नोबेल पुरस्कार विजेता अर्थशास्त्री मोहम्मद यूनुस को इस सरकार का प्रमुख सलाहकार नियुक्त किया गया.एक तरह से वो ही इस सरकार के प्रमुख हैं. मोहम्मद यूनुस को डेमोक्रेट्स-बाइडन प्रशासन का ख़ास माना जाता है.ऐसा माना जाता है कि उन्हें इस भूमिका में लाने के पीछे बाइडन प्रशासन और डेमोक्रेट्स की अहम भूमिका रही है. ऐसे में सबसे बड़ा सवाल है कि अमेरिकी सत्ता परिवर्तन का बांग्लादेश की राजनीति पर क्या असर पड़ेगा? क्या ट्रंप कार्यकाल में भी बांग्लादेश को वही समर्थन मिल सकता है, जो पहले मिल रहा था. क्या अवामी लीग की प्रमुख शेख़ हसीना अपनी खोई हुई राजनीतिक ज़मीन फिर से हासिल कर पाएंगी? और आखिर में भारत-बांग्लादेश संबंध किस दिशा में जाएंगे?

ट्रंप की जीत पर शेख़ हसीना ने क्या कहा?

अमेरिकी राष्ट्रपति चुनाव में ट्रंप की जीत के बाद अवामी लीग के आधिकारिक एक्स हैंडल से शेख़ हसीना ने उन्हें बधाई दी है. इस पोस्ट में डोनाल्ड ट्रंप के साथ शेख़ हसीना की एक तस्वीर भी डाली गई है. बधाई देते हुए कहा गया है, बांग्लादेश अवामी लीग की अध्यक्ष शेख़ हसीना ने डोनाल्ड ट्रंप को अमेरिका के 47वें राष्ट्रपति के रूप में चुने जाने पर बधाई दी. उन्होंने कहा कि ट्रंप की शानदार चुनावी जीत उनके नेतृत्व और अमेरिकी लोगों का उनमें जो भरोसा है, उसका प्रमाण है. बयान में कहा गया है कि शेख़ हसीना ने प्रधानमंत्री के तौर पर उन मुलाक़ातों और बातचीत को बहुत खुशी से याद किया है जो उन्होंने राष्ट्रपति रहते हुए डोनाल्ड ट्रंप और मेलानिया ट्रंप के साथ की थीं.शेख़ हसीना ने कहा कि वे उम्मीद करती हैं कि ट्रंप के दूसरे कार्यकाल में बांग्लादेश और अमेरिका के बीच दोस्ताना और द्विपक्षीय संबंध और मजबूत होंगे. उन्होंने दोनों देशों के द्विपक्षीय और बहुपक्षीय हितों को आगे बढ़ाने के लिए फिर से मिलकर काम करने की प्रतिबद्धता जाहिर की है. इसके साथ ही उन्होंने नवनिर्वाचित राष्ट्रपति और उनके परिवार के अच्छे स्वास्थ्य, लंबे जीवन की भी कामना की.

बांग्लादेश में क्या सोच रहे हैं लोग

बांग्लादेश में बंगाली भाषा के दैनिक अख़बार प्रोथोम अलो के राजनीतिक संपादक कादिल कल्लोल का कहना है कि इसमें कोई दोराय नहीं है कि शेख़ हसीना और डोनाल्ड ट्रंप के कार्यकाल के दौरान अमेरिका- बांग्लादेश संबंध तनावपूर्ण नहीं थे. बीबीसी से बातचीत में वे कहते हैं कि बावजूद इसके कई लोगों ने उस समय बांग्लादेश में चुनावी प्रक्रिया को लेकर सवाल उठाए, लेकिन ट्रंप प्रशासन की तरफ से स्वतंत्र और निष्पक्ष चुनाव कराने की अपील के अलावा कुछ भी आधिकारिक तौर पर नहीं कहा गया. कल्लोल कहते हैं कि दोनों देशों के बीच व्यापार और बातचीत जारी रही. वे कहते हैं कि हमें यह भी याद रखना चाहिए कि हाल ही में मोहम्मद यूनुस अमेरिका गए थे और उनकी मुलाक़ात जो बाइडन से हुई थी. उन्हें अच्छा खासा सम्मान मिला था. यह सब घटनाक्रम देखने के बाद हर कोई उत्सुक है कि आगे क्या होने वाला है. बीबीसी से बातचीत में एनटीवी बांग्लादेश के वरिष्ठ टीवी पत्रकार बरशोन कबीर कहते हैं कि डोनाल्ड ट्रंप का इस उपमहाद्वीप को लेकर एक अलग दृष्टिकोण है, क्योंकि वे नरेंद्र मोदी के बहुत करीबी हैं. वे कहते हैं, जब यह पता चला कि ट्रंप की सत्ता में वापसी हो रही है तो इसे लेकर बांग्लादेश के लोगों के अंदर मिली-जुली भावनाएं हैं, लेकिन यूनुस के नेतृत्व वाली वर्तमान सरकार के अमेरिका के साथ बहुत अच्छे संबंध हैं, क्योंकि यूनुस के क्लिंटन परिवार के साथ व्यक्तिगत संबंध हैं. यह बात उनके प्रेस सचिव ने कही है. बरशोन कबीर कहते हैं, भारत और बांग्लादेश ऐतिहासिक रूप से अच्छे पड़ोसी हैं. इसलिए ट्रंप के राष्ट्रपति बनने से आम लोगों के जीवन पर सकारात्मक प्रभाव पड़ेगा और यही हम सभी उम्मीद कर रहे हैं. वे कहते हैं, यह तय है कि यहां बांग्लादेश में चिंताजनक स्थिति नहीं है, लेकिन हां सभी को अगले कुछ महीनों का बेसब्री से इंतजार रहेगा कि चीजें यहां से कैसे आगे बढ़ती है. कबीर कहते हैं, आखिर में अमेरिका की विदेश नीति वहीं बनी हुई है. इसलिए ऐसी उम्मीद लगाई जा सकती है कि ट्रंप के राष्ट्रपति बनने से भारत-बांग्लादेश संबंधों को कोई खास नुकसान नहीं होगा, लेकिन कौन जानता है कि अवामी लीग अभी क्या सोच रही है.

बांग्लादेश के हिंदुओं पर ट्रंप का बयान

ट्रंप ने दिवाली संदेश में बांग्लादेशी हिंदुओं और पीएम नरेंद्र मोदी को लेकर एक बयान पोस्ट किया था, जिसे लेकर सोशल मीडिया पर बहस शुरू गई थी. उन्होंने लिखा था, मैं बांग्लादेश में हिंदुओं, ईसाइयों और अन्य अल्पसंख्यकों के खिलाफ़ बर्बर हिंसा की कड़ी निंदा करता हूं. भीड़ उन पर हमला कर रही है, लूटपाट कर रही है जो कि पूरी तरह से अराजकता की स्थिति है. ट्रंप का कहना था, मेरे कार्यकाल में कभी ऐसा नहीं होता. कमला और जो बाइडन ने अमेरिका समेत पूरी दुनिया में हिंदुओं की अनदेखी की है. वे इसराइल से लेकर यूक्रेन और हमारी अपनी दक्षिणी सीमा तक तबाही मचा चुके है, लेकिन हम अमेरिका को फिर से मजबूत बनाएंगे और ताकत के जरिए शांति वापस लाएंगे. उन्होंने लिखा, हम कट्टरपंथी वामपंथियों के धर्म विरोधी एजेंडे के खिलाफ़ हिंदू अमेरिकियों की भी रक्षा करेंगे. हम आपकी आज़ादी के लिए लड़ेंगे. मेरे प्रशासन के तहत हम भारत और मेरे अच्छे दोस्त प्रधानमंत्री मोदी के साथ अपनी साझेदारी को भी मजबूत करेंगे. ट्रंप अमेरिका के पहले बड़े राजनेता हैं जिन्होंने बांग्लादेश में अल्पसंख्यकों के खिलाफ अत्याचार पर पहली बार बोला था.

क्या शेख़ हसीना की वापसी हो सकती है?

बांग्लादेश फिलहाल एक अस्थिर राजनीतिक स्थिति से गुजर रहा है. शेख हसीना के सत्ता छोड़ने के बाद वहां अंतरिम सरकार ही चल रही है. संजय भारद्वाज कहते हैं, बांग्लादेश में अभी भी लोकतंत्र की बहाली नहीं हुई है. नई सरकार कब बन पाएगी उसका भी फिलहाल किसी को कुछ नहीं पता है. सवाल यही है कि आखिर नई सरकार चुनने के लिए बांग्लादेश में कब चुनाव होंगे? पिछले महीने अंतरिम सरकार के सलाहकार डॉ. आसिफ नज़रूल ने अपने बयान में चुनावों को लेकर संकेत दिए थे. उनका कहना था कि अगले एक साल के भीतर चुनाव हो सकते हैं, लेकिन इसके लिए चुनाव की दिशा में सुधार और राजनीतिक समझौते होने ज़रूरी हैं. नज़रूल का कहना था कि अभी देश में चुनाव आयोग का गठन और मतदाता सूची तैयार की जाएगी और अगर ये काम पूरा हो जाता है तो अगले साल तक चुनाव हो सकता है. उनका कहना था कि देश में चुनाव घोषित करने का अधिकार अंतरिम सरकार के प्रमुख सलाहकार मोहम्मद यूनुस के पास है. स्मृति एस पटनायक कहती हैं कि ऐसी स्थिति में यूनुस के ऊपर दबाव बढ़ेगा, क्योंकि बाइडन की तुलना में ट्रंप उन्हें ज्यादा समय नहीं देंगे. वे कहती हैं, ट्रंप, मोहम्मद यूनुस को बांग्लादेश में जल्द से जल्द चुनाव कराने के लिए कहेंगे और दूसरा चुनावों में आवामी लीग के हिस्सा लेने की संभावना अब बढ़ गई है. पटनायक कहती हैं कि शेख हसीना की पार्टी को अपनी खोई हुई राजनीतिक ज़मीन पाने में मदद मिलेगी. वहीं संजय भारद्वाज कहते हैं, बांग्लादेश में अवामी लीग वापस आएगी, भले शेख़ हसीना के नेतृत्व में हो या उनके बिना. वे कहते हैं, हालांकि अवामी लीग में बहुत सारे लिबरल डेमोक्रेटिक लोग शेख हसीना को पसंद नहीं करते हैं, लेकिन आवामी लोग को ये उम्मीद है कि उन्हें वो राजनीतिक जगह बांग्लादेश में मिलेगी जिसे वो चाह रहे हैं.

छठ पूजा से स्वास्थ्य व समृद्धि की प्राप्ति होने की पौराणिक मान्यता

वैश्विक स्तरपर भारत को सृष्टि ने जहां एक ओर प्रकृति का अणखुट ख़ज़ाना दिया है,तो वहीं कुदरत ने हमारे जाति धमज़ की आध्यात्मिक मान्यता को सुरक्षित करके बरक़रार रखा है,जो पौराणिक काल से सत्यता का प्रतीक बनीं हुई है,जो पीढ़ी दर पीढ़ी से चला आ रहा है। आज हम इस विषय पर बात इसलिए कर रहे हैं क्योंकि इस वर्ष दो दिन दीपावली पर्व मनाया गयाहै,तो छठ पर्व 5 से 8 नवंबर 2024 को मनाया जा रहा है।बता दें आर्टिकल में दी गई जानकारी मान्यताओं पर आधारित है इसका कोई सटीक प्रमाण नहीं है।भारत मे कुदरत द्वारा रचित इस अनमोल खूबसूरत सृष्टि में रचनाकर्ता ने मानवीय जीवन में अनेक गुण दोषों को शामिल कर संजोया है, इसका उपयोग करने सवज़्श्रेष्ठ बुद्धिमता का भी सृजन कर दिया है। बस, जरूरत है अब माननीय जीव को उसे गुण-दोष सुख-दुख खुशियां-गम प्रसन्नता-दुख इत्यादि का चुनाव कर अपने जीवन को सफ्ल और असफ्ल बनाएं उसके ऊपर है,क्योंकि प्रसन्नता और सुख दुख भी बौद्धिक क्षमता के आधार पर माननीय जीव को खुद चुनना होता है! इसलिए आज हम छठ पवज़ की पावन बेला पर मीडिया में उपलब्ध जानकारी के सहयोग से इस आर्टिकल के माध्यम से चर्चा करेंगे, वैश्विक छठ महापर्व 5 से 8 नवंबर 2024, विश्वास श्रद्धा और प्रकृति के प्रति आभार व सूर्य देव और छठ मैया को समर्पित पर्व है।

साथियों बात अगर हम भारत में छठ महापर्व 2024 की पावन बेला पर खुशियों से सराबोर होकर नहाने की करें तो, छठ पूजा का त्योहार 05 नवंबर से शुरू,व 08 नवंबर 2024 को पूर्ण होंगा। इस दिन डूबते सूर्य को अर्घ्य दिया जाता है। 08 नवंबर को उगते सूर्य को अर्घ्य दिया जाएगा और इसी के साथ छठ पूजा का समापन व व्रत पारण किया जाएगा। छठ पर्व की शुरूआत नहाय-खाय के साथ होती है। इसके दूसरे दिन को खरना कहते हैं। इस दिन व्रती को पूरे दिन व्रत रखना होगा। शाम को व्रतीमहिलाएं खीर का प्रसाद बनाती हैं। छठ व्रत के तीसरे दिन सूर्य देव की पूजा की जाती है। इस दिन महिलाएं शाम के समय तालाब या नदी में जाकर सूर्य भगवान को अर्घ्य देती है। चौथे दिन सूर्य देव को जल देकर छठ पवज़ का समापन किया जाता है। इस त्योहार को सबसे ज्यादा बिहार, झारखंड, पूवीज़ उत्तर प्रदेश और पश्चिमी बंगाल सहित पूरे विश्व में जहां उत्तर भारतीय निवासी हैं मनाया जाता है। साथ ही इसे नेपाल में भी मनाया जाता है। इस त्योहार को सूयज़ षष्ठी के नाम से भी जाना जाता है। छठ पूजा का पर्व संतान के लिए रखा जाता है। छठ में 36 घंटे का निजज़्ला व्रत रखा जाता है। इस साल 2024 में दो दिन दिवाली मनाए जाने के बीच अब लोगों में छठ पूजा की तारीख को लेकर कन्फ्यूजन बना हुआ है, क्योंकि देश के कुछ राज्यों में 31अक्टूबर को दिवाली मनाई गई और कुछ राज्यों में 1 नवंबर को दिवाली मनाई गई है।छठपूजा सूर्य देव और छठी मैया को समपिज़्त एक महत्वपूणज़ महापर्व है।दो दिन दिवाली मनाए जाने के आधार पर छठ पूजा की सही तारीख यहां पर जान सकते हैं। मीडिया में दिए गए द्रिक पंचांग के अनुसार, छठ पूजा का पर्व कार्तिक माह के शुक्ल पक्ष की षष्ठी तिथि को मनाया जाता है।इस साल 2024 में षष्ठी तिथि 7 नवंबर दिन गुरुवार को तड़के सुबह (पूर्वाहन) 12 बजकर 41 मिनट पर शुरू होगी और 8 नवंबर दिन शुक्रवार को तड़के सुबह (पूर्वाहन) 12 बजकर 34 मिनट पर समाप्त होगी।ऐसे उदया तिथि के अनुसार, छठ पूजा का पर्व 7 नवंबर दिन गुरुवार को ही मनाया जाएगा।छठ पूजा संपन्न करने के लिए इस तरह से शाम के समय का अर्घ्य 7 नवंबर को और सुबह का अर्घ्य 8 नवंबर को दिया जाएगा।इसके बाद व्रत का पारण किया जाएगा।(1) छठ पूजा का पहला दिन, 5 नवंबर 2024- नहाय खाय (2) छठ पूजा का दूसरा दिन, 6 नवंबर 2024- खरना (3) छठ पूजा का तीसरा दिन, 7 नवंबर 2024-संध्या अघ्यज़(4) छठ पूजा का चौथा दिन, 8 नवंबर 2024- उषा अर्घ्य 36 घंटे का होता है निजज़्ला व्रत।हिन्दू धर्म में छठ पूजा में छठी मैया और सूयज़ देवता की विधि-विधान से पूजा की जाती है. दिवाली के छह दिन बाद छठ पवज़ मनाया जाता है। छठ पूजा चार दिनों तक चलता है, जिसमें शुरुआत होती है नहाय-खाय और खरना से. फ्रि डूबते और उगते सूर्यदेव को अर्घ्य दिया जाता है। इसमें व्रती महिलाएं नदी में कमर तक जल में डूबकर सूयज़्देवता को अर्घ्य देकर उनकी पूजा करती हैं। इसमें 36 घंटों तक निजज़्ला व्रत रखा जाता है, जो बेहद ही कठिन माना जाता है। पौराणिक मान्यताओं के अनुसार, छठी मइया की पूजा करने से व्रती को आरोग्यता सुख-समृद्धि, संतान सुख का आशीवाज़्द प्राप्त होता है।

साथियों बात अगर हम छठ व्रत में निर्जला व्रत की करें तो, हिन्दू धमज़ में छठ पूजा में छठी मैया और सूयज़ देवता की विधि-विधान से पूजा की जाती है। दिवाली के छह दिन बाद छठ पवज़ मनाया जाता है।छठ पूजा चार दिनों तक चलता है, जिसमें शुरुआत होती है नहाय-खाय और खरना से,फ्रि डूबते और उगते सूर्यदेव को अर्घ्य दिया जाता है, इसमें व्रती महिलाएं नदी में कमर तक जल में डूबकर सूयज़्देवता को अर्घ्य देकर उनकी पूजा करती हैं।छठ पूजा एक ऐसा महापर्व है जो अपने आप में विश्वास, श्रद्धा और प्रकृति के प्रति आभार का प्रतीक है।छठ पूजा सूयज़ देव और छठी मैया को समपिज़्त है।सूर्य देव को जीवनदाता माना जाता है और छठी मैया को संतान की देवी,इस पवज़ के माध्यम से लोग प्रकृति के प्रति अपना आभार व्यक्त करते हैं। सूर्य, जल और वायु इन तीनों तत्वों की पूजा की जाती है। छठ पूजा करने से स्वास्थ्य और समृद्धि की प्राप्ति होती है।साथियों बात अगर हम छठ महापर्व के उपलक्ष में ट्रेनों में भीड़ और सरकार द्वारा किए गए इंतजामों की करें तो फेस्टिव सीजन में ट्रेनों में भारी भीड़ उमड़ रही है। पहले दिवाली को लेकर भारी भीड़ उमड़ रही थी तो अब छठ पर्व पर घर जाने के लिए लोग घंटों ट्रेनों का इंतजार करते देखे जा रहे हैं। दिल्ली-मुंबई समेत सभी प्रमुख स्टेशनों पर बिहार-झारखंड जाने वाले यात्रियों की भीड़ उमड़ रही है तो रेलवे ने भी छठ पूजा को देखते हुए व्यापक इंतजाम किए हैं। इस साल 7296 स्पेशल ट्रेनें चलाई जा रही हैं तो सभी प्रमुख स्टेशनों पर यात्रियों के ठहरने कीव्यवस्था रेलवे ने की है।अतिरिक्त टिकट मशीन से लेकर हेल्प डेस्क तक तमाम इंतजाम रेलवे ने किए हैं। जिससे कि छठ पूजा के लिए घर जा रहे लोगों को परेशानी न हो। दिल्ली के आनंद विहार टर्मिनल पर भी बड़ी संख्या में बिहार झारखंड जाने वाले लोगों की भीड़ उमड़ रही है। यहां भी प्रशासन ने हेल्प डेस्क से लेकर तमाम सुविधाएं मुहैया कराई हैं। जिससे कि छठ पवज़ पर घर जाने वाले लोगों को परेशानी ना हो। रेलवे का फोकस भीड़ को कंट्रोल करने पर है। सभी बड़े स्टेशनों पर होल्डिंग एरिया बनाया गया है। यात्रियों को होल्डिंग एरिया में रोका जा रहा है। ट्रेन लगने के बाद ही यात्री प्लेटफार्म तक जा पाएंगे। 1 ट्रेन की क्षमता के लायक यात्रियों को ही प्लेटफॉर्म तक भेजा जाएगा। बाथरूम में यात्री मिले तो ट्रेन को रवाना नहीं किया जाएगा।आरपीएफद्वारा बाथरूम को खाली करवाने के बाद ही ट्रेन रवाना होगी ऐसा अपुष्ट सूत्रों के अनुसार कहा जा रहा है।छठ पूजा से स्वास्थय व समृद्धि की प्राप्ति होने की पौराणिक मान्यता है।पूजा करने से व्रती को आरोग्यता सुख समृद्धि संतान सुख का आशीर्वाद प्राप्त होना सराहनीय है।

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
Khara Sach
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 277
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
07 NOV TO 14 NOV , 2024

Donald Trump thanks wife Melania with a hug and kiss at Florida victory rally

Delivering his 'victory speech' at the Florida Convention Centre, Donald Trump thanked his wife Melania, saying she "has done a great job" and "works very hard".

Former US President Donald Trump, while addressing his supporters at the Florida Convention Centre, thanked his wife and former First Lady Melania Trump with a hug and a kiss for supporting him during his election campaign. Trump called his impending victory the "greatest political moment of all time".

He was joined on stage by his family, including his wife Melania, his kids, his running mate JD Vance and House Speaker Mike Johnson. While addressing his supporters, Trump also praised Melania's book, calling it the top-selling book in the country.Trump thanked an array of people involved in his campaigns leading up to the Presidential polls. While on stage, he turned to thank his "beautiful wife", saying she "has done a great job" and "works very hard". He also said Melania's late mother would "be very happy right now standing on this stage" and would be "very proud".**The former President also thanked his "amazing children".**

"This is the greatest political moment of all times. There's never been anything like this before. We will help our country heal...we are gonna fix our borders, we are gonna heal everything," Trump said as his supporters cheered for him.

Donald Trump also reacted to the Republicans taking control of the senate after four years. "America has given us an unprecedented and powerful mandate, we have taken back control of the Senate."The 78-year-old named several people during his address, including SpaceX CEO Elon Musk, whom he went on to describe as a "star". The Former President narrated how Elon Musk travelled extensively to campaign for him and even spent two weeks in Philadelphia.He recalled watching a SpaceX rocket launch, saying only Elon was "capable of such a thing".

"That's why I love you, Elon," Trump said as the crowd roared.

He also praised Elon Musk's use of the Starlink communications system in the aftermath of a recent hurricane in North Carolina - one of the seven swing states that witnessed an intense battle. "It was great, it saved a lot of lives. He saved a lot of lives." Trump added that America needs to "protect our super geniuses", saying, "We don't have that many of them." JD Vance, whom Trump called on stage to say a few words, called Trump's performance in the Presidential polls the "greatest political comeback in the history of the United States of America". Furthermore, Donald Trump asserted that he would end wars, adding that no wars were fought during his previous term as President."We had no wars, for four years we had no wars. Except we defeated ISIS. We defeated ISIS in record time, but we had no wars. They said 'he will start a war'. I'm not going to start a war, I'm going to stop the wars," Trump asserted.

Melania Trump vows to 'safeguard heart of our republic' after husband's poll win

Former US First Lady Melania Trump has vowed to "safeguard the heart of our republic" following her husband and Republican candidate, Donald Trump's historic victory in the November 5 US presidential election.After comfortably defeating his Democratic rival Kamala Harris despite polls suggesting that it would be a very tight race, Donald Trump, 78, has now become the first former president to return to the White House in over 130 years and the oldest man to be elected to the nation's highest office.In a tweet on Wednesday night, the former First Lady thanked voters for choosing her husband to lead the country for the next four years, adding that a "majority of Americans have entrusted us with this important responsibility"."We will safeguard the heart of our republic ñ freedom. I anticipate the citizens of our nation rejoining in commitment to each other and rising above ideology for the sake of individual liberty, economic prosperity, and security," she said."American energy, skill, and initiative will bring together our best minds to propel our nation forward forevermore. "Trump secured his historic win after sweeping several of the key battleground, or swing, states, with projected victories in Michigan, Pennsylvania, Wisconsin, Georgia and North Carolina.

He now appears to be on track for a clean sweep of all seven swing states that were crucial for a win.The American media has projected that the former President is also expected to win the overall popular vote, which he fell short of in 2016 when he was first elected to the White House.

Trump also has a solid lead in Nevada and Arizona, the two swing states where the vote count is still ongoing.Meanwhile, Kamala Harris conceded defeat on Wednesday evening and called her Republican opponent to congratulate him on his victory.In her first post-election address to supporters, the outgoing Vice President emphasised that the administration would ensure a peaceful transfer of power, indirectly referring to Trumpís refusal to vacate the White House following his loss in the 2020 election.

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 07 NOV TO 14 NOV , 2024

Water Soluble Fertilizers: The Key to Improving Environment Friendlyness and Crop Productivity.

Dr. Satyawan Saurabh

Policies and subsidies promoting the use of environmentally friendly and efficient fertilizers, such as water-soluble fertilizers, should be strengthened. Water-soluble fertilizers should be integrated with other sustainable agricultural practices, such as crop rotation, organic matter incorporation, and water management techniques. Water-soluble fertilizers represent a sustainable and efficient alternative to conventional fertilizers in maize forage production. They improve fertilizer use efficiency, restore soil health, and ensure higher forage yields without compromising quality. Water-soluble fertilizers offer a balanced, environmentally friendly, and cost-effective approach that can help farmers maintain agricultural productivity while reducing environmental risks. Water-soluble fertilizersó Fertilizer use has emerged as a major agricultural constraint to increase efficiency, restore soil health, and maintain high yields in forage crops such as maize. Conventional fertilizers often cause uneven nutrient distribution, poor crop response, and environmental damage. In contrast, water-soluble fertilizers provide a balanced nutrient supply, improve soil health, and prevent issues such as nitrate accumulation in forage, which can harm livestock. Fertilizer application is important in fodder production, but it comes with challenges. While increasing biomass and crude protein in maize forage, nitrogen-heavy fertilizers can result in nitrate accumulation, which can harm livestock. Effective fertilizer use ensures balanced nutrient supply, improves crop response, and reduces environmental impacts. Indiscriminate fertilizer application can lead to poor crop yields, degradation of soil health, and pollution.

Field trials reveal considerable variability in nutrient supply, nutrient use efficiency, and crop responses. Such inconsistencies in fields affect overall forage productivity. To combat these inefficiencies, precise nutrient and crop management tailored to specific field characteristics is essential. A knowledge-intensive approach to managing soil and fertilizer distribution can significantly improve results in forage production. Water-soluble fertilizers offer a promising solution by offering better nutrients to plants. These fertilizers are completely water soluble and have a low salt index, making them easy to apply as a foliar spray or through irrigation. Available in various NPK formulations (e.g., 19-19-19), water-soluble fertilizers also contain secondary nutrients such as sulfur and zinc. They ensure that nutrients remain available to crops without being affected by environmental factors such as leaching, erosion, or evaporation.

Water-soluble fertilizers improve nutrient use efficiency by preventing nutrient loss. For example, about 25ñ30% of the recommended fertilizer dose can be saved through water-soluble fertilizers, reducing input costs for farmers. These fertilizers do not contribute to salt accumulation in the soil, maintaining soil health in the long term. Water-soluble fertilizers can be used in a wide variety of field conditions and provide an efficient, balanced nutrient supply, leading to higher forage yields and improved forage nutritional quality.

While water-soluble fertilizers provide many benefits, there is a risk of nutrient overload if they are overapplied or improperly diluted, which can result in phytotoxic injury (plant damage). This underscores the need for careful monitoring and management to ensure correct dosage and application techniques. A field trial conducted by Krishi Vigan Kendra, Barnala, assessed the effectiveness of water-soluble fertilizers (NPK 19-19-19) in maize fodder production. The study compared three fertilizer management practices: Kisan (RDF) and foliar application of water-soluble fertilizers. Tests showed that foliar application of water-soluble fertilizers at 1% concentration, combined with 75% RDF, significantly increased plant growth (fresh and dry weight) and green fodder yield of maize. The nutritional quality of the forage also improved compared to conventional practices.

Water-soluble fertilizers reduce leaching, runoff losses of key nutrients (N, P, K), and nitrogen volatilization, which translates into lower production costs and reduced environmental impact.

Less nutrient wastage and better efficiency result in less financial burden for farmers, especially in terms of fertilizer costs. Israel, which is known for its water-efficient agricultural practices, has adopted which integrates irrigation with fertilizer application. Water-soluble fertilizers are dissolved in irrigation water and delivered directly to the root zone through drip irrigation systems. Australian farmers combine the use of water-soluble fertilizers with organic and slow-release fertilizers to achieve a balanced nutritional profile. Japan has been at the forefront of developing controlled-release water-soluble fertilizers, which allow nutrients to be released slowly over long periods of time. In Europe, especially in countries such as the Netherlands, sustainable agriculture certification schemes encourage the use of water-soluble fertilizers in combination with environmentally friendly farming practices. Farmers need to be educated about the benefits of water-soluble fertilizers and proper application methods. Precision farming techniques like soil testing and nutrient mapping should be integrated with the use of water-soluble fertilizers. This ensures that nutrient management is tailored to specific field conditions, reducing wastage and improving crop responses. Ongoing research should focus on the development of new water-soluble fertilizers that cater to different crops and environmental conditions. Policies and subsidies promoting the use of environmentally friendly and efficient fertilizers, such as water-soluble fertilizers, should be strengthened. Water-soluble fertilizers should be integrated with other sustainable agricultural practices, such as crop rotation, organic matter incorporation, and water management techniques. Water-soluble fertilizers represent a sustainable and efficient alternative to conventional fertilizers in maize forage production. They improve fertilizer use efficiency, restore soil health, and ensure higher forage yields without compromising quality. Water-soluble fertilizers offer a balanced, environmentally friendly, and cost-effective approach that can help farmers maintain agricultural productivity while reducing environmental risks.

How US media covered Donald Trump's win over Kamala Harris in the 2024 polls

Republican Donald Trump has secured over 270 electoral votes, defeating Kamala Harris in the 2024 US presidential election. On Wednesday, Trump was elected as the 47th President of the United States, marking a comeback for the former president who previously disputed his 2020 election loss, faced felony convictions, survived two assassination attempts, and was associated with the Capitol riot of January 6, 2021.Trump received 295 electoral votes and more than 72 million popular votes, surpassing Kamala Harris's 226 electoral votes and nearly 67 million popular votes. This historic win makes Trump the first president in 132 years to be elected to a non-consecutive second term, following Grover Clevelandís 1892 victory.US media coverage of Trumpís victory has varied widely, with tones and narratives reflecting the broader implications of his return to power for a second term.The New York Times led with the headline, **"TRUMP'S AMERICA: VICTORY CHANGES NATION'S SENSE OF ITSELF,"** emphasising the profound impact of Trumpís win on the national identity.The Washington Post ran a story titled, "Trumpís Win Fuelled by a Changed GOP," describing how shifts within the Republican Party, largely shaped by Trump himself, led him to secure the nomination as early as March 2024.The Wall Street Journal headlined with, **"DONALD TRUMP IS ELECTED 47TH U.S. PRESIDENT,"** reporting on the details of his victory.In her concession speech, Kamala Harris urged her supporters to "accept the results of the election".Meanwhile, HuffPost captured the shock among Democrats with their headline, "What. Just. Happened? Democrats in Shock.

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
07 NOV TO 14 NOV , 2024

Who is Kash Patel, Trump loyalist who could be next CIA chief?

Republican Donald Trump edged past his Democratic challenger Kamala Harris and is set to return as US President for a second term. Trump's stunning performance was due to his strong showings in the swing states and easily crossed the 270 electoral votes needed to clinch the presidency.When he assumes his role, the 78-year-old President-elect is expected to select high-ranking administration officials for his cabinet. Among potential candidates for the high-ranking posts is Kashyap 'Kash' Patel, an Indian-origin Trump loyalist, whose name is being floated as a choice for CIA Director.A former Republican House staffer, who served in various high-ranking staff roles in the defence and intelligence communities during Trump's first term, Patel has frequently appeared on the campaign trail to rally support for the Republican candidate. He served as the former Chief of Staff to Acting Secretary of Defence Christopher Miller.Born in New York on February 25, 1980, to Indian immigrant parents from East Africa, Patel has roots in Vadodara, Gujarat. He completed his undergraduate studies at the University of Richmond and earned a law degree, along with a Certificate in International Law from University College London.Patel initially faced challenges securing a role at top law firms, leading him to start his career as a public defender. He spent nearly nine years in Miami courts, handling complex cases including murder, narco-trafficking, and financial crimes. Patel transitioned to the federal government by joining the Department of Justice as a terrorism prosecutor, leading investigations and prosecutions of individuals associated with groups like Al-Qaeda and ISIS. He also served as the Justice Departmentís Liaison Officer to Joint Special Operations Command (JSOC), collaborating on global counterterrorism operations.Later, he was appointed Principal Deputy to the Acting Director of National Intelligence, overseeing the 17 intelligence community agencies and delivering the Presidentís Daily Briefing.

HOUSE INTEL COMMITTEE AND NUNES MEMO

A key point in Patelís career came when he was hired by Rep. Devin Nunes, then chairman of the House Permanent Select Committee on Intelligence, to lead the committeeís investigation into Russian interference in the 2016 presidential election.Patel played a significant role in drafting the ìNunes Memo,î a four-page report critical of the Justice Departmentís methods in obtaining a surveillance warrant for a former Trump campaign volunteer. The memo garnered significant attention and impressed Trump.

NATIONAL SECURITY COUNCIL AND OTHER ROLES

Patelís work on the Nunes Memo led to prominent roles within the Trump administration. In February 2019, he joined the National Security Council (NSC) as a staffer and later became Senior Director of the Counterterrorism Directorate.In this role, he oversaw the execution of several of Trumpís top priorities, including operations against ISIS and Al-Qaeda leaders and the safe repatriation of American hostages held by the Syrian government.In February 2020, Patel moved to the Office of the Director of National Intelligence (ODNI) as Principal Deputy to Acting Director Richard Grenell.

Why Trump victory will get a loud Telugu cheer

Donald Trump's victory in the 2024 US presidential election might have prevented Kamala Harris from creating history, but Indians have several other reasons to cheer. Among them is the India connection of Usha Chilukuri Vance, the wife of Trump's running mate and now the vice president-elect, JD Vance.The desi fanbase has now shifted its attention to Usha Chilukuri Vance, whose parents hail from Chilakaluripeta, Andhra Pradesh. Andhra is one of the two Telugu states.This comes at a time when the Telugu-speaking population in the US has quadrupled from 3.2 lakh in 2016 to 12.3 lakh in 2024. Telugu is now the 11th most-spoken foreign language and the third most-spoken Indian language in the US.Usha Chilukuri Vance was born and brought up in California, the American state with the largest Telugu-speaking population with nearly 200,000 residents.Such is the political clout of the small Indian community in the US that Indians would have got to celebrate whichever side won the polls. Prayers were held for both the Democrats and Republicans in two villages in India.Thousands of kilometres from the US, a temple in Tamil Nadu's Thulasendrapuram village echoed with chants and hymns as villagers gathered to pray for Democratic Party candidate Kamala Harris.

Trump doubts EVMs in US polls, says he will concede defeat to Kamala Harris if...

Former US President and Republican presidential candidate Donald Trump cast his ballot on Tuesday in Florida for the 2024 presidential election. Speaking to reporters, Trump said he is ready to concede defeat if the "election results were fair", but once again voiced concerns over the security of electronic voting systems (EVMs)."If I lose an election, if it's a fair election, I would be the first one to acknowledge it," Trump stated. "So far, I think it's been fair," he added, as reported by news agency AFP. The former US president has repeatedly questioned the reliability of electronic voting machines, asserting that they may compromise election integrity compared to traditional paper ballots.After months of vigorous campaigning from Democratic nominee Kamala Harris and her Republican opponent Donald Trump, Americans are finally heading to the polls to decide their next president.With early voting breaking records, tens of millions of Americans have already cast their ballots either by mail or in person at polling stations. According to the University of Florida's Election Lab, over 82 million votes were submitted ahead of election day, with various polls predicting a neck-and-neck contest, which leaves the electoral battle to the swing states to decide the fate of the White House.During his conversation with the media, Trump criticised the use of voting machines, claiming that they not only inflate costs but also create delays in determining results. He argued that a return to paper ballots, along with measures such as voter ID, proof of citizenship, and single-day voting, would provide greater transparency and faster results.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Modi and who else will be the happiest with a Trump White House?

As Donald Trump returns to office, a few major global players will be celebrating. From Narendra Modi's strategic gains to Vladimir Putin's geopolitical freedom, this story dives into who stands to benefit most from a Trump comeback.

So, Donald Trump has pulled off another stunning comeback in 2024. And letís be realóthere are a few major players in the global arena who would pop some champagne because of his magnificent victory. Letís dive into who these five might be, and why they would be celebrating.

Narendra Modi

Prime Minister Narendra Modi and Trump had a visible camaraderie, marked by events like the Houston ìHowdy, Modi!î rally. Under Trump, India received strong US support on defence and countering Chinaís influence in the Indo-Pacific. Modi might welcome Trumpís return for the potential of bolstered defence deals, shared strategic goals, and a more assertive stance against China. For Modi, itís about continuity with a leader who gets Indiaís regional ambitions.

Sheikh Hasina

Sheikh Hasina, Bangladesh's longest-serving prime minister, was ousted in August 2024 following mass protests and fled to India. Trumpís return could offer her a diplomatic lifeline, as his administration might prioritise strategic alliances over internal governance issues. This shift could facilitate her political comeback, providing a platform to challenge the interim government led by Muhammad Yunus. For Hasina, Trump's presidency represents an opportunity to regain influence and counteract the forces that led to her ousting.

Elon Musk

Elon Musk made no secret of his favourable leanings toward Trumpís vision of streamlined governance. Musk has already positioned himself as a vocal critic of government inefficiency and red tape, especially around the regulatory barriers to innovation. With discussions about him potentially heading a new department for government efficiency, Musk may be viewing Trump's win as a chance to overhaul how America innovates and functions. For Musk, a Trump comeback is about more than tax cutsóitís a shot at reshaping US governance in a Silicon Valley mould, with potentially himself leading the charge.

Vladimir Putin

When Trump first took office in 2016, Russian President Vladimir Putin saw an American president willing to question NATO, criticise long-standing allies, and even consider pulling out of global alliances. Under Trump, Russia had more leeway to push its agenda without the US clamping down hard on every move. A Trump return could mean lighter sanctions, maybe even a friendlier ear when it comes to the Ukraine conflict, and a lot less pressure from Washington. For Moscow, thatís a major win.**Saudi Arabia and MBS** Now, Saudi Arabia and Trump go way back to his first overseas visit as president. Under Trump, the US-Saudi relationship was more about oil and mutual convenience. He did not criticise their human rights record, and he backed them in their feud with Iran. As Trump returns to the Oval Office, Mohammed bin Salman Al Saud could likely expect the same relaxed stance. More arms deals, more shared interests, and less interferenceóthatís the Saudi wish list.

Kim Jong-Un

Hereís one we did not expect a few years back: North Korea. Remember the ìlove lettersî between Trump and Kim Jong-Un? Trump was the first sitting US president to meet with a North Korean leader, and that level of engagement was unprecedented. While it didnít lead to any major breakthroughs, it gave Kim a legitimacy boost. A Trump 2024 win means a fresh opportunity for North Korea to negotiate directly with the US, bypassing the usual ìbad guyî treatment.

Benjamin Netanyahu

Former Israeli Prime Minister Benjamin Netanyahu and Donald Trump shared a notably close relationship during Trump's first term, marked by significant policy shifts such as the relocation of the US embassy to Jerusalem and the recognition of Israeli sovereignty over the Golan Heights. These actions were celebrated by Netanyahu and bolstered his political standing. In the context of Israel's recent military actions in Gaza and Lebanon, Trump has expressed unwavering support for Israel's right to defend itself, emphasising the need to "finish the job" against adversaries like Hamas and Hezbollah. This stance aligns with Netanyahu's hardline approach to regional security threats. Trumpís return to the White House could mean a revival of this strong bilateral relationship, providing Netanyahu and his allies with robust US backing in their security and diplomatic endeavours.

China

This oneís complicated: China. While Trump was notoriously tough on Chinaótariffs, trade wars, and allóhe also threw the US foreign policy establishment into chaos. With Trump in office, Beijing might calculate that the US would be more unpredictable, possibly even less globally assertive. And a distracted, divided America gives China more room to manoeuvre in the South China Sea and even on the Taiwan front. Beijingís planners could see a second Trump term as both a challenge and an opportunity.So, from Dhaka to Delhi, Moscow to Riyadh, Pyongyang to Tel Aviv, and even Beijingóthere are a few key players whoíd be rooting for a Trump comeback. For some, itís about freedom from US interference. For others, itís a shot at big strategic gains. But one thingís for sure: as Trump takes the White House again, the world will be watching every single move.

Florida voters reject ballot measure to overturn state's 6-week abortion ban

Florida voters Tuesday rejected creating a constitutional right to abortion, a political win for Republican Governor Ron DeSantis that will keep in place the stateís ban on most abortions after the first six weeks of pregnancy.Itís the first ballot measure victory for abortion opponents in any state since the US Supreme Court overturned Roe v. Wade in 2022, a decision that ended the nationwide right to abortion and opened the door to bans in most GOP-controlled states, protections in Democrat-dominated ones and new political and legal battles across the country.The Florida measure failed to clear the required 60% voter approval threshold to pass constitutional amendments in Florida. Most states require a simple majority. Marjorie Dannenfelser, president of the national anti-abortion group SBA Pro-Life America, said in a statement that the result is ìa momentous victory for life in Florida and for our entire country,î praising DeSantis for leading the charge against the measure.DeSantis, a Republican with a national profile, has steered state GOP funds to the cause. His administration has weighed in, too, with a campaign against the measure, investigators questioning people who signed petitions to add it to the ballot and threats to TV stations that aired one commercial supporting it.The defeat makes permanent a shift in the Southern abortion landscape that began when the stateís six-week ban took effect in May. That removed Florida as a destination for abortion for many women from nearby states with deeper bans and also led to far more women from the state traveling to obtain abortion. The nearest states with looser restrictions are North Carolina and Virginia ó hundreds of miles away.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

The story of Rama†:A Man of Dharm

Ramayanam is the life story of Rama, a very revered king of Ayodhya, whose very life exemplified dharma. Ramayana was originally written in twenty-four†thousand†Sanskrit verses by Saint Valmiki, who was a contemporary of Rama and a caretaker of Sita, Ramaís wife, during her exile to forest. †Ramayanam is one of the two†great†itihas†(epics of historical happenings) of Hindu scriptures.The purpose of Rama Avatar was primarily to eradicate the evil Asura (demonic) king Ravana and his associates. However, In this process, †Lord Rama lead such an exemplary life ó as a youth, as a prince, as a house holder, as a devoted son, as an affectionate brother, as a loving husband wedded to just one woman, as a humble and spiritually evolved human being, as a great and powerful warrior, †as a great king and as a non-compromising stickler to dharma ó that throughout his very life, he set innumerable examples on righteous living for people to emulate.

Dr Dimpy Gupta
BDS, MBA (Symbiosis Pune)
General Manager Operations
Curasia Hospital

Treta Yuga†was a time period in Hindu belief that dates back to several thousands of years and it is the second yuga after†Satya Yuga. Unlike†Satyayuga†when people in earth were mostly leading highly righteous lives, Tretayuga saw a gradual deterioration in the practice of dharma; it is said that in Tretayuga, three quarters of the people in earth were righteous and a quarter of the population followed unrighteous ways in life. And it was at appropriate time in TretaYuga †that Lord Vishnu descended on earth as Rama Avatar.

The Beauty and Greatness of Rama

Another striking feature of Ramaís life is that despite his innate awareness †that he was an Avatar with a divine mission, Rama (except on a very few occasions) opted to live just as a human being, exhibiting human nature and human emotions, always trying to hide his divinity and insisting on being just ëRama, the son of Dasarathaí. This is in total contrast to his next Avatar in the following Dwapara Yuga where he came as Krishna and openly demonstrated his divinity through extraordinary display of unearthly powers at every occasion of need. Unlike Krishna, Rama did very little preaching of dharma, but lived it in day to day life.

The beauty of Rama avatar does not end with Rama alone. There are so many relatives and associates of him those too lead lives of stellar values and extraordinary human qualities worthy of inspiration for generations to come.

The story of Lord Rama spreads through 6 major chapters (Cantos), called Kandams.

Part 1†††BALA KANDAM (Boyhood of Rama)

King Dasarata was a very reputed king of the Sun Dynasty, who ruled the kingdom Kosala from its capital Ayodhya in the northern part of India. He had three queens ó Kousalya, Sumitra and Kaikeyi. Kaikeyi was the youngest and was particularly the sweetheart of king Dasarata. The king had no offspring. As the king advanced in age, he was tormented by worry about the lack of progeny. He consulted his ministers, priests and sages and he was advised to conduct a grand AshwametaYaga (Horse sacrifice ritual) as a ìPutra KameshtiYagaî ó a sacred fire sacrifice aimed pleasing celestial Gods specifically to get a boon of children. He invited a famous saint Rushyasringa to conduct the yaga. A very grand yajnya †(yaga ñ fire sacrifice) was conducted inviting kings, priests and brahmins from all over the sub-continent. People were fed sumptuously and gifts were given lavishly. The fire sacrifice was conducted faultlessly as per rules of the scriptures, to the satisfaction of all.

Ravana the Demon king ñ the Cause of the Avatar

During that period, down south in the country Lanka (now Srilanka), Ravana, an extremely powerful demonic king was ruling the country. He was born with 10 heads (and hence known as Dasagriva). Early in his life, he did intense austerities by undertaking total fasting for many years aimed at pleasing Lord Brahma; †by cutting off his heads one by one and sacrificing them into the fire, he did terrific tapas (penance). Pleased, Lord Brahma appeared before him and gave him the boon he wished: no being in earth, in heavens or in nether worlds (excluding human beings, whom he thought too insignificant to pose a threat to him) could ever kill him. Brahma also restored his 10 heads and voluntarily gave him the power to assume any physical form he liked.

Having acquired such unearthly powers,Ravana became extremely arrogant, unlawful and†adharmic†(unrighteous). He was an incurable war monger and whosoever was known to be very powerful in all the three worlds, he would challenge them for fight. He grew into such a big threat that he attacked and conquered many celestial Gods, many rulers in the higher worlds,earth and the nether world and killed many saints and sages. †He was a womanizer too and he captured beautiful women from all the worlds for his enjoyment.As the celestial Gods with their king Indra could not bear the onslaught of Ravana any longer, they, along with Lord Brahma, met Lord Vishnu (the Lord of protection) and poured out their woes. Hearing their plight, lord Vishnu said ìI shall take birth as the son of King Dasarata at appropriate time and annihilate Ravana; donít worryî.

As King DasarathaísYagna was brought to a successful completion by saint Rushyasringa through the chanting appropriate mantras and offerings to the fire precisely as stipulated in the scriptures, an effulgent divine messenger sent by Lord Vishnu emanated from the sacrificial fire. He handed over a golden pot containing sweet pudding to Dasarata and said ìPlease give this pudding to your wives and they will bear children for youî.Very pleased, Dasarata gave half the contents in the pot to his first wife Kousalya to drink. He shared the balance equally and gave to Sumitra and Kaikeyi to consume. Noticing some pudding still sticking to the pot, he wiped it and gave it to Sumitra again.

The Birth of Rama and his three brothers

Soon the three wives became pregnant. In due course, Kousalya gave birth to Rama, followed by Kaikeyi who gave birth to Bharata. Shortly soon, †Sumitra ,who got the sweet pudding twice, gave birth to twins who were named Lakshmana and Shatrughna . The royal family and the entire people of the country were overwhelmed with joy upon the arrival of the divinely children.

The four royal children were very beautiful and charming. They were of very refined manners, intelligent and obedient. †The first son Rama was rather dark skinned, but his aura was so powerful that everyone who came to contact with him felt instantly attracted by his charm, pleasing manners, humility and poise. The children underwent formal education, scriptural study and also in practice of armory and weaponry under Saint Vasishta. Rama particularly excelled in archery. King Dasaraís love on Rama was very intense. Right from early childhood, Rama and Lashmana became very close to each other and likewise, Bharata and Shatrughna always sought each otherís company.

Saint Vishwamitraís request

Sometime before Rama reached his 16th age, a very revered sage Vishwamitra visited Ayodhya. King Dasaratareceived him at his palace with lots of respect and reverence. The purpose of visit of the sage was to seek a help from the king and Dasaratha promised to offer him whatever Vishwamitra asked for.

(Contd.)

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

Former President Donald Trump took the stage and declared victory in the early hours of Wednesday morning, cementing an extraordinary political comeback. Minutes earlier news organizations called the 2024 presidential race for him. 'We made history for a reason tonight, and the reason is that we overcame obstacles that nobody thought possible,' he said.

'And it is now clear that we've achieved the most incredible political thing.' The moment of truth came earlier when Fox News called Pennsylvania, the biggest of the battleground prizes, followed by Wisconsin and then the entire race in his favor. The Associated Press had still not called the election for Trump by 3am, but he claimed victory onstage nonetheless. It meant Trump had won three of the key states of North Carolina, Georgia and Pennsylvania, making victory inevitable. 'It's real,' screamed one young supporter who raced to the front of the crowd as if it were a mosh pit, high fiving friends and strangers. Trump was joined on stage by family - including daughter Ivanka and son-in-law Jared Kushner who had been absent from the campaign - aides and political supporters. He thanked his supporters and promised a golden age for the nation. When he invited is running mate to the microphone, Sen. J.D. Vance said the result marked a remarkable turnaround in political fortunes. 'I thank you for the trust that you placed in me,' he said, 'and I think that we just witnessed the greatest political comeback in the history of the United States of America.' Four years ago, Trump was a defeated man. Within months he had left Washington D.C. under a cloud after his supporters ransacked the U.S. Capitol.

Allies deserted him and he headed for exile at Mar-a-Lago.On Tuesday night, he was surrounded by supporters, friends and family at his Florida home as he regained his crown. He led them out on stage at the Palm Beach County Convention Center where he delivered his victory speech in front of hundreds more supporters who had waited hours to see him. 'Most of all, I want to thank the millions of hard working Americans across the nation who have always been the heart and soul of this really great movement,' he said. 'We've been through so much together, and today, you showed up in record numbers to deliver a victory like really ... probably ... like no other. This was something special.' The first big call was broadcast in the hall at 11:25pm, when North Carolina went to Trump. The crowd's energy went quickly from nervously excited to joy mingled with relief.

"Heartiest Congratulations My Friend": PM Modi To Trump On Big US Win

Prime Minister Modi said he looks forward to renewing the collaboration to further strengthen the India-US Comprehensive Global and Strategic Partnership

New Delhi: As US election counting trends pointed to a clear win for Republicans, Prime Minister Narendra Modi congratulated Donald Trump on his comeback as President. Describing Trump as "my friend", the Prime Minister said in a post on X, "Heartiest congratulations my friend @realDonaldTrump on your historic election victory."

"As you build on the successes of your previous term, I look forward to renewing our collaboration to further strengthen the India-US Comprehensive Global and Strategic Partnership. Together, let's work for the betterment of our people and to promote global peace, stability and prosperity," he added.Donald Trump is on the brink of a massive victory in what was predicted to be a close election. The Republicans managed to swing all seven battleground states to their advantage -- a stunning feat considering the Democrats won them 6-1 in the 2020 election.

Addressing his supporters as the poll projections pointed to his victory, Trump said it was a "magnificent victory for the American people". He also referred to the July 13 assassination attempt and said "God spared my life for a reason".Describing the Republican campaign as the "greatest political movement of all time", Trump said, "We are going to help our country heal, fix our borders, we made history for a reason tonight. We have achieved the most incredible political win. I want to thank the American people. I will fight for you and your family with every breath in my body."

Trump said the Democrats are now looking at a massive electoral votes score of 315.

What makes the Republican victory bigger is the fact that they have also taken control of the Senate and are leading in the election for the House of Representatives.In his victory speech, Trump thanked his supporters, running mate JD Vance, wife Melanie Trump and his children for their support in what has been a challenging campaign. He also gave a shoutout to Tesla CEO and X boss Elon Musk, who has been voicing support for Trump.

ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਝਾਕ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰੋ

ਪੈਸਾ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੌੜਾ ਯਥਾਰਥ ਹੈ। ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਬਦਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਅੱਜ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਬਹੁਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਜ਼ਾਮ ਬਹੁਤ ਪੀੜਾਦਾਇਕ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਲਾਂਭੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ ਦੀ ਹੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਅੰਨੇਵਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ। ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਇਨਸਾਨ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਬੁਢਾਪਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖੀਰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਚਲਦਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੋ ਉਮਰ ਬੀਤ ਗਈ ਉਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਧਨਵਾਨ ਹੋਵੋ। ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੇਹਤਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ, ਆਪਣੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖੋ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰੋ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਨਾ ਘੋਟੋ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣੋ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਪੈਂਡਾ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਨਿੱਘੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਭਰਿਆਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇਵੋ, ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੇ ਸਿਖ਼ਰ ਤੇ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੋ ਪਰੰਤੂ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ, ਚੌਗੁਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬਚੇ ਹੀ ਨਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਹੋਵੋ, ਬਨਾਟਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ। ਬਾਹਰੋਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪਰਤੇ ਥੱਕੇ ਟੁੱਟੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਸਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰੀ ਗਲਵਕੜੀ ਵਿੱਚ ਆ ਸਾਰੀ ਥਕਾਣ ਇੱਕ ਝੱਟ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਣੋ ਇਹ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤੋਤਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਮਾਣੋ ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ।

ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਬੁੱਢੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਓ। ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੂਟਾ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਪਾਲਣ ਪੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਲਾਏ ਬੂਟੇ ਦੀ ਛਾਂ ਮਾਨਣ ਦਾ ਸੁਖ ਦਿਓ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਕਰੋ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੁੱਢੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਗੀ ਮਿਲੇਗੀ।ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇ ਹੱਥ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਹੀ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਵਤੀਰਾ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ, ਭੈਣਾਂ ਭਾਈਆਂ, ਸਕੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਰੱਖੋ, ਗੁੱਸੇ ਗਿਲ੍ਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਜੋ ਇਸ ਜਨਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੁੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਜੁੜਨੇ ਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦਰਗਾਹੀਂ ਜਾਕੇ ਕੌਣ ਮਿਲਦਾ! ਸੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਭ ਨਾਲ ਪਿਆਰ-ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਲਵਰੇਜ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਨਿਭਾਓ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਢੋਣ ਦਾ। ਜ਼ਿੰਦਾਦਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਹਾਸਿਆਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਾਣੋ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ. ਬਰੜ੍ਹਵਾਲ (ਧੂਰੀ)
ਈਮੇਲ- bardwal.gobinder@gmail.com

ਥਾਣੇਦਾਰ ਦਾ ਦਬਕਾ

ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿੰਦੇ ਛੁਰੀ ਮਾਰ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਬਦਮਾਸ਼ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਥਾਣੇਦਾਰ (ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਾਮ) ਨੇ ਭੱਜ ਕੇ ਜੱਫਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਛੁਰੀ ਮਾਰ ਸਧਾਰਨ ਕੱਦ ਕਾਠੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਫੁਰਤੀਲਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਪੁੱਜਿਆ ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਹਾਂ ਨੂੰ ਢੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਾਫੀ ਮੋਟਾ ਤਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ਼ ਕਰਵਾਇਆ ਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਚੋਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਜ਼ਵਾਬ (ਕਰੌਸ) ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਕੀਲ ਸਫਾਈ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਾਗ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਤੇ ਚੋਰ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨੇ ਜਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਚੋਰਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਡਾਂਗਾਂ ਦੇ ਗਜ਼ ਕਹਾਵਤਅਨੁਸਾਰ ਮੂੰਹ ਮੰਗੀ ਫੀਸ ਦੇਂਦੇ ਸਨ ਨੇ ਨਾਲੇ ਪੱਕੇ ਗਾਹਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੁਝ ਆਮ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕੀਤੇ ਕਿ ਚੋਰ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਪਕੜਿਆ ਸੀ, ਕਿੱਥੋਂ ਪਕੜਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਆਦਿ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਸਲੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ, ਥਾਣੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਦੌੜ ਕੇ ਸ਼ਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਸੀ?

ਕਰੀਬ 15 - 20 ਮੀਟਰ, ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿਸਲ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਘੋਟੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਤਾੜ ਤਾੜ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਜ਼ਨਾਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਜ਼ੁਰਮ ਇਕਬਾਲ ਕਰ ਲਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਦੇ ਦੇਣਾ। ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਪਕੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਚੈਲੇਂਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਜੱਜ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਜੱਜ ਕੁਝ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਹਾਂ ਜੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰਾਂ ਫੈਸਲੇਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜਤ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੇਖ ਲਈਏ ਝੜਪ? ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਨ ਵੀ ਨਾ ਆਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੈਲੇਂਜ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਛੁਰੀ ਮਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਛੁਰੀ ਮਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾਲੇ ਇਸ ਭੁੱਖੜ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖਹਿੜਾ ਛੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਗੁੱਗੂ ਗਿੱਲ ਵਾਂਗ ਮਸਤਾਨੀ ਚਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੋਇਆ ਕਟਿਹਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤੇ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਅਜੇ ਦੋ ਚਾਰ ਕਦਮ ਹੀ ਭੱਜਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿੱਛੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੜਕਵਾਂਲਲਕਾਰਾ ਵੱਜਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਅਦਾਲਤਕੰਬ ਗਈ, ਖੜ੍ਹ ਜਾ ਛੁਰੀ ਮਾਰਾ, ਨਹੀਂ ਆਈ ਆ ਗੋਲੀਖੋਪੜੀ 'ਚ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਛੁਰੀ ਮਾਰ ਠਠੰਬਰ ਕੇ ਰੁਕ ਗਿਆ ਤੇ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭੱਜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੱਫਾ ਮਾਰ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਟੇਢਾ ਜਿਹਾ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋਇਆ ਤੇ ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਦੱਬ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ,ਇੰਜ ਪਾਉਂਦੀ ਆ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿੱਚੀ ਨੂੰ ਹੱਥ। ਜੱਜ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਹੋ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. (ਰਿਟਾ)
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਨਸ਼ਾ ਜਵਾਨੀ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਖਾ ਰਿਹੈ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਇੰਨੀ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇੜੀ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 48 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀ ਜਵਾਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 21 ਲੱਖ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਰਹੱਦ ਕੋਲ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਡਿੱਗਿਆ ਡਰੋਨ ਤੇ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਐਸਐਫ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਨੇੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਿਸ਼ਤੀ 'ਚੋਂ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਸ਼ੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਹੋ ਕੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਿਊਰੋ (ਐਨਸੀਆਰਬੀ) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਕੱਲੇ 2022 ਦੌਰਾਨ 140 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਚੰਦਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਖਾਹ ਲਈ ਹੈ। ਘਰ ਘਰ ਸੱਥਰ ਵਿੱਛ ਚੁੱਕੇ ਨੇ। ਚਿੱਟਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਥੋਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਚੰਦਰੇ ਨੇ ਕਲੰਕਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਦਰਿਆ ਵੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ।ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਬਣੇ ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਪਨੀਰ, ਖੋਆ, ਲੱਸੀ ਹੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਨੂਰ ਟਪਕਦਾ ਸੀ।ਛੇ ਫੁੱਟ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਚਾਦਰੇ ਬੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਸਮਾਂ ਬਦਲਿਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਚੰਦਰਾ ਨਸ਼ਾ ਚਿੱਟਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਥੋਂ ਆ ਵੜਿਆ। ਗੁਆਂਢੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਇਹ ਚਿੱਟਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਗਿਆ ਹੈ।ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਬੁੱਝ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਆਏ ਦਿਨ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕਿੱਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਇਆ ਡ੍ਰੋਨ ਸੁੱਟਿਆ।ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਵਲੋਂ ਵੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 3 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਨਸ਼ਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਨਸ਼ੀਲੀ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਫੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਕਲੋਨੀਆਂ, ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਪਹਿਲ ਹੈ।ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਹੁਣ ਤਾਂ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਢਾਈ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹੀ ਕਿ ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਸਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਕੋਲੋਂ 15 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਫੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਨਾਬਾਲਿਗ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦਾਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਫੜੇ ਹਨ। ਤਕਰੀਬਨ ਪਿਛਲੇ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਤੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਰੀਬ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਂਟਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਸ਼ਾ ਮੁੱਕਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮਾਰਕੁਟਾਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। 35 ਤੋਂ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਂਟਰਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਈ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲਾ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਧੁੱਤ ਮੁਧੇ ਮੂੰਹ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੀ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਹ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹੀ ਸਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕੱਟੜਾ ਬੱਗੀਆਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਭਰਾ ਜੇਲ ਵਿਚ ਬੰਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਆਏ ਦਿਨ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।ਖਬਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਕੁੜੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗ ਕੇ ਚਿੱਟਾ ਪੀਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਆਹੁਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਾਰਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ।ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਵੀ ਅਜੇ ਪੂਰੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਹੱਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੀਐਸਐਫ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੈਕਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਫ਼ਗਨਿਸਤਾਨ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਹੁਣ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੀ ਸਰਿੰਜ ਲਗਾ ਕੇ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹੀ। ਮਾਂ-ਪਿਉ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਈ ਨਸ਼ੇੜੀ ਘਰ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਨ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਇਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਆਦੀ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ।ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਚੋਰ ਮੋਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਤਸਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੈਰੋਇਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਮਤਲਬ ਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਭੇਟ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ।ਚਾਰ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਮੁੰਦਰਾ ਤੇ ਕਾਂਡਲਾ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਚਰਚਾ 'ਚ ਸੀ। ਚੇਤੇ ਕਰਵਾ ਦੇਈਏ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਹੀ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਨਕੇਲ ਕੱਸਣ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਕੁੱਝ ਕੁ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਵੀ ਗਿਆ ਤੇ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਇਆ ਕਿ ਕੁੱਝ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰ ਘਰ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।ਅੱਜ ਕੱਲ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈੱਟਵਰਕਿੰਗ ਸਾਈਟ ਦਾ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਰਾ ਲਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ 'ਤਰੀਕ ਦਰ ਤਾਰੀਖ਼' ਮਿਲਦੀ ਰਹੇਗੀ ?

-ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਸੌਰਭ

ਸਭ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨਿਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ÷ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।÷ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਧੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਲਤਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰੋ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕੇਸ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਬੈਕਲਾਗ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ 4 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ। ਇਸ ਬੈਕਲਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਅੰਤਮ ਹੱਲ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲ ਜਾਂ ਦਹਾਕੇ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਮੁਲਤਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ @ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ @ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ। ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਧੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਕਈ ਮੁਲਤਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀਮਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਥਕਾਵਟ, ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵਿਗੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬਦਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ @ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰੋਸੀਜਰਲ ਕੋਡ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰਣਨੀਤਕ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਇਸ ਲਚਕਤਾ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਸਰ ਇਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਦਾਲਤੀ ਸਟਾਫ਼ ਅਕਸਰ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੱਜਾਂ @ਤੇ ਅਕਸਰ ਬੋਝ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਰਣਨੀਤਕ ਕਾਰਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਉਲਟ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਈ ਵਾਰ ਬਿਨਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਤਹਿ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਕੇਸ-ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ @ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪਰੋਸੀਜਰਲ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰੋ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ। ਕੁਝ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਕੇਸ ਤਿੰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ, ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ। ਈ-ਕੋਰਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਸ਼ਲ ਕੇਸ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਤਵੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਸਟਾਫ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਝ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੇ ਕੁਝ ਉੱਚ-ਬਕਾਇਆ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਲਤਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰੋ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕੇਸ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਬੈਕਲਾਗ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਲਤਵੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਮੁਲਤਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨਿਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ÷ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।

ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਭਾਰਤ ਉਪਰ ਦੋਸ਼ ਸੱਚੇ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਮਜਬੂਰੀ.....?

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲੀਆ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨੋ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਆਸੀ, ਵਪਾਰਕ, ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਟਾਸ ਆਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਰੁੱਪ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਲੱਗਾਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਦੋਨੋ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋ ਦੇ ਵੱਧਦੇ ਸਬੰਧ ਦਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਪਾਸਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਖਿੱਚ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਨੋ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਉ, ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਖਟਾਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕਾਫ਼ੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਨੋ ਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ, ਸਿਆਸੀ, ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ 1.4 ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਸਬੰਧ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਆਉਂਦੀ ਦਿੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤਣਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੱਖਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਲੱਗਾਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਰੋਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਹਾਵਰਾ ਚੱਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਦਿੱਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਰਿਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਭਾਈ ਨਿੱਜਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉੱਥੇ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਨਿੱਜਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਾਲ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੋਟਰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਕੜ ਹੈ। ਇਹ ਪਕੜ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਧਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਾਲਤ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਨ। ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿਆਸੀ ਦੋਸ਼ ਬਗੈਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਏ ਜਾਣ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਜਬੂਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਝਾਉਣ ਲਈ ਟਰੂਡੋ ਖੁਦ ਹੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕੱਠਪੁਤਲੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣ। ਸੱਚ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ , ਪਰ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਇਸ ਖਟਾਸ ਦਾ ਅਸਰ ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਬੁਖਲਾਹਟ ਵਿੱਚ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨਿੱਤ ਬੇਤੁਕੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੇ ਅਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਭਾਰੂ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਚਾਈ ਜਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਨੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?

ਕੁਝ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਪਰਵਾਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪਰਵਾਸ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ।ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖ਼ਲੇ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭੈਅ ਅਤੇ ਫੁੱਟ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਹਨ ।ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਨਾਲ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੰਧ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।ਪਰ ਪਰਵਾਸ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ?ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇੱਥੇ ਪਰਵਾਸੀ ਹੀ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੱਗੇਗਾ ? ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 'ਚ ਨਾਟਕੀ ਕਮੀ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜੰਮੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 47.8 ਮਿਲੀਅਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 14.3% ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 10.6 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ, 2.8 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਤੇ 2.5 ਮਿਲੀਅਨ ਚੀਨ ਤੋਂ ਹਨ।ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਮੂਲ ਨ ਸੰਖਿਆ ਜਨਮ ਦਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨਿਘਾਰ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ।ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 1930 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2010 ਤੋਂ 2020 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਹੌਲੀ ਜਨਮ ਦਰ ਵੇਖੀ ਗਈ। 1930 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਗੰਭੀਰ ਮੰਦੀ ਕਾਰਨ ਜਨਮ ਦਰ ਵਿੱਚ ਨਿਘਾਰ ਕਮੀ ਆਈ ਸੀ।ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ, ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਬੁੱਢੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸੋਂ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ ਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਜਟ ਮੰਤਰਾਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਦਰ, ਜਨਮ ਦਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਹੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਪੱਖੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ, ਪਰਵਾਸ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ

ਬੋਸਟਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਤਾਰਿਕ ਹਸਨ ਮੁਤਾਬਕ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਸਕਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਵਿੱਚ 5 ਤੋਂ 10% ਦੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਧਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਜੀਡੀਪੀ ਲੋਕ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਸਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਪਰਵਾਸ, ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਵੀਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਲੇਬਰ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਮੁਤਾਬਕ (ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਾ ਹੈ) ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਕਰੀਬ 14% ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ 19%– 31 ਮਿਲੀਅਨ ਕਾਮੇ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਜਟ ਮੰਤਰਾਲੇ ਮੁਤਾਬਕ 2022 ਤੋਂ 2034 ਦਰਮਿਆਨ ਕਰੀਬ 91% ਪਰਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਸਮੇਂ 16 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹੋਣਗੇ।ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਖੇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਿਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਨ ਪਰ 70% ਖੇਤ ਕਾਮੇ ਪਰਵਾਸੀ ਹਨ।ਨਾਨ ਵੂ ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਲ ਦੇ ਖੋਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਵਾਸ ਪੱਖੀ ਗਰੁੱਪ ਹੈ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖੇਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਟਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ। ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਸਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਕਿ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਮੂਲ ਵਸੋਂ ਲਈ ਦਿਹਾੜੀ ਭੱਤੇ ਸੁੰਗੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਪਰ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਡੇਵਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ 27 ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੇ ਮੈਟਾ-ਆਨੈਲਿਸਸ ਮੁਤਾਬਕ ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਭੱਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਅਸਰ ਲਗਭਗ ਸਿਫ਼ਰ ਸੀ।ਈਸਟਰਨ ਇਲਿਨੌਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਗੋਂ ਹਾਂ- ਮੁਖੀ ਪਰੰਤੂ ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਸਾਰਥਕ ਅਸਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ।

ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ

ਏਆਈਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਛੇਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਲਗਭਗ 580 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ।ਵੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਪਰਵਾਸੀ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।ਪਿਊ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰੀਬ 11 ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀ ਕੁੱਲ ਪਰਵਾਸੀ ਵਸੋਂ ਦੇ 23% ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੀਬ 11 ਮਿਲੀਅਨ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਹਨ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕਨਾਮਿਕ ਪੌਲਿਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਬਿਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 100 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸੰਘੀ, ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਟੈਕਸ ਭਰੇ ਸਨ।ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕਨਾਮਿਕ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ ਅਤੇ ਪੌਲਿਸੀ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡੇਨੀਅਲ ਕੋਸਟਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਦੇਸ ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹੀ ਹੋਵੇ ਲੇਕਿਨ ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਸਹੀ ਪਰ ਨਕਾਰਤਾਮਿਕ ਹੈ।ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੇ ਮਿਸਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਸੰਘੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਣ।ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਜਿਓਵਨਾਨੀ ਪੈਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਨ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਮੁਦਾਇਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਦਬਾਅ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵੱਧਣ ਨਾਲ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਦਬਾਅ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਉਸਾਰੀ ਇਸ ਮੁਤਾਬਤ ਢਲਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉੱਤੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਬਣਾਏਗੀ।ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਹਿਦਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਉਣਾ ਬਸ ਸੌਖਾ ਹੈ।

ਕਿੰਨੇ ਫੀਸਦ ਪਰਵਾਸੀ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੋਢੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਤਾਨਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰੀ ਉੱਦਮੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਰੈਵਨਿਊ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ 500 ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਸਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ- ਫਾਰਚੂਨ 500 ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ 45% ਦੇ ਮੋਢੀ ਪਰਵਾਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਤਾਨਾਂ ਸਨ। ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਟਾਰਟ-ਅੱਪਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਿਲੀਅਨ ਦੇ 55% ਨਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ।ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਟਰਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2022-2023 ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰਕੀ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ 40 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਰਾਹੀਂ 368,000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਕਚਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰ

ਤੇਜ਼ਾਬ ਨਾਲ ਫੁਕੇ ਹੱਥਾਂ ਵਾਲੇ ਚਾਚਾ ਸਿਰਾਜ ਨੂੰ ਕਚਰੇ ਵਿੱਚੋਂ 'ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨਾ' ਬਣਾਉਣਾ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਕਬਾੜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖ਼ੈਬਰ ਪਖ਼ੂਤਨਖਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸਿਰਾਜ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ।ਸਿਰਾਜ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜੋ ਵੀ ਕੰਮ ਸਿੱਖੇਗਾ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਕੰਮ ਸਿਖਾਏਗਾ।ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ਰਖੇਲ ਦੇ ਸਿਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੰਮ ਮਿਲ ਵੀ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਨੇਪਾ ਫਲਾਈਓਵਰ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਏ ਥੱਲੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੈਦਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਠੀਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਰਗੇ ਇਮਾਰਤੀ ਢਾਂਚੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬੈਨਰ ਲੱਗੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਕਚਰਾ ਦਿਓ ਸੋਨਾ ਲਓ। ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਗੁਲ ਬਹਾਵ ਟਰੱਸਟ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਲਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਵੇਕਲ਼ੇਪਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ਸੀ।ਕਚਰੇ ਤੋਂ ਮਤਲਬ ਸੀ ਹਰ ਦਿਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਖ਼ਾਨਿਆਂ ਦੇ ਵੇਸਟ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਤੋਂ ਮਤਲਬ ਸੀ ਨਿਰਮਾਣ ਢਾਂਚੇ ਜੋ ਗੁਲ ਬਹਾਵ ਉਸ ਕਚਰੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਾਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਰਾਚੀ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ।ਉਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਵਾਨ ਗੋਠ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਗੁਲਿਸਤਾਨ ਕੋਚ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਬੈਨਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਕਚਰਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੋਨਾ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਸਿਰਾਜ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ ਕੁਝ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਸ਼ਾਹਿਦ ਨਾਲ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਕਚਰੇ ਤੋਂ ਸੋਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਸਿਰਾਜ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਉਛਲ ਪਿਆ। ਕਚਰਾ ਦਿਓ ਸੋਨਾ ਲਓ ਦਾ ਬੈਨਰ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗਿਆ। ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਅਲੀ ਗੁਲ ਦੇ ਘਰ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।ਸਿੱਧੇ-ਸਾਧੇ ਮਸੂਮ ਸਿਰਾਜ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਚਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ, ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਕਚਰਾ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਟ ਲਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਮਸਲਾ ਇੰਨਾ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਾਜ ਨੂੰ ਕੰਮ ਮਿਲਿਆ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਉਸਤਾਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਚਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਨ।

ਉਹ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਦਰ ਬੋਰਡ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਅੱਗ ਨਾਲ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚਿਪਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਰਾਂ, ਪਿੰਨ ਅਤੇ ਪੁਰਜ਼ੇ ਨਰਮ ਕਰਕੇ ਪਲਾਸ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਕੇ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਇਹ ਕੰਮ ਕਿੰਨਾ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਇਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਚਾਚਾ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇਖ ਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਸੜਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ।ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਚਾ ਨੇ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸੌ ਮਦਰ ਬੋਰਡ ਸਾੜ ਕੇ ਅਤੇ ਖੁਰਚ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਿੰਨਾਂ, ਆਈਸੀ, ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਸਟਰ ਅਤੇ ਚਿੱਪਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।ਚਾਚਾ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਢੇਰ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹਰ ਪਿੰਨ ਅਤੇ ਪੁਰਜ਼ਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਰੰਗ ਸੀ, ਚਾਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।ਕੁਝ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਰੰਗ ਦੇ ਵਾਲ ਵਰਗੇ ਬਰੀਕ ਤਾਰ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੇ-ਹੁੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਰੀਕ ਪੱਟੀਆਂ ਦੀ ਢੇਰੀ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ।ਇੰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹਿਦ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਇੱਕ ਬਿਜਲੀ ਵਾਲਾ ਕੰਡਾ ਲੈ ਆਇਆ। ਤੋਲਣ ਉੱਤੇ ਇਸਦਾ ਭਾਰ ਚਾਰ ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਕਲਿਆ।ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਸੀ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਮਚਾਉਣ ਦੀ। ਚਾਚਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਸਿਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਿਦ ਦੋਵੇਂ ਲੱਕੜ ਦੇ ਮੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਗੁਟਕੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਏ।ਲੱਕੜ ਦੇ ਇਹ ਗੁਟਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅੱਗ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਫੈਨ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੱਕੜਾਂ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਹਿਕਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।ਇੰਨੇ ਵਿੱਚ ਚਾਚਾ ਨੇ ਅਵਾਜ਼ ਲਾਈ, 'ਹਟੋ ਬੇਟਾ'। ਸ਼ਾਹਿਦ ਦੇ ਚਾਚਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਾ ਨਾਮ ਦੀ ਧਾਤੂ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰਮ ਅੱਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਇੰਨੇ ਗਰਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿੱਕਾ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਸਾਰ ਉਬਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪੁੱਛਣ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕੈਮੀਕਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸੋਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤੇਲ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।ਹੁਣ ਇਸ ਉਬਲਦੇ ਹੋਏ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਚਾਚਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਚਰਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਇਹ ਲਾਲ ਲਾਵਾ ਦਹਿਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਮਹਿਕ ਉੱਠੀ। ਅੱਡਿਆਂ ਜਾਣੀ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਧੂਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰੰਗ ਬਦਲਦਾ ਰਿਹਾ।ਚਾਚਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅੱਡੇ ਵਿੱਚ ਚਿਮਟਾ ਪਾਕੇ ਜੋ ਫੜਿਆ ਤਾਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਚਰਾ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਤਹਿ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਢਲ ਕੇ ਇੱਕ ਪਲੇਟ ਵਰਗਾ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੁਆਹ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।ਇਸ ਦਹਿਕਦੀ ਪਲੇਟ ਨੂੰ ਚਾਚਾ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਲ ਪਏ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਭਿਉਂਇਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਰਰ...ਸ਼ਰਰਰ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਭਾਫ ਉੱਠਣ ਲੱਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇ ਗਰਮ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇ ਪਿਆਜ਼ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।ਵਾਪਸ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਪਲੇਟ ਸੁਆਹ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਕੁਝ ਸਾਫ਼ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਚਾਚਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸਿਰਾਜ ਦੇਖੋ ਚੱਕੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ਾਹਿਦ ਇੱਕ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵਰਗੀ ਢੋਲੀ ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਫੜ ਕੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਾਲੀ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ ਜੋ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੂਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ।ਚਾਚਾ ਨੇ ਚੱਕੀ ਨੂੰ ਸਟੀਲ ਦੀ ਟਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

ਪੁੱਛਣ ਉੱਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਚੱਕੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਾਬ ਨਾਲ ਸਟੀਲ ਦੀ ਟਰੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਧੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੀਲ ਨੂੰ ਲੂਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੈਮੀਕਲ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਅਸਲੀ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨਾ

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਚੱਕੀ ਉੱਤੇ ਧੂਆਂ ਛੱਡਦਾ ਸ਼ੋਰੇ ਦਾ ਤੇਜ਼ਾਬ (ਨਾਈਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ) ਪਿਆ, ਉਹ ਪਿਘਲ ਕੇ ਤਰਲ ਬਣਨ ਲੱਗੀ। ਟਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਦੇ ਧੂਏਂ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਮਹਿਕ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।ਚਾਚਾ ਨੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹੁਣ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਣ ਸਟੀਲ ਦੀ ਟਰੇ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਧਾਤੂਆਂ ਚੱਕੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਚਿਪਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਿਰਾਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਝਿਲਮਿਲ ਕਰਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰਲਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਹਿਦ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤਰਲ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਟੁਕੜਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਧਾਤਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਉਹ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਰ ਸੋਨੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਨਹੀਂ।ਖੈਰ, ਹੁਣ ਟਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁਨਹਿਰੇ ਕਣ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧੋਤਾ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ।ਇਸਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਨਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਹਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵੀ ਕਣ ਰਸਾਇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁੜ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਵਾਰ ਇਹ ਕਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਨਹਿਰੇ ਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਗਏ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਚਾ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪਿਆਲੀ ਜਿਹੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਪਿਘਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਿਆਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਖੁਰਾਂ, ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਖ ਜਾਂ ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਪਮਾਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪਿਘਲਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਸ਼ਾਹਿਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਣ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਿਆਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 20 ਮਿੰਟ ਤੇਜ਼ ਸੇਕ ਉੱਤੇ ਦਹਿਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਚਿਮਟੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਿਆਲੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲੂਣ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਣ ਇਸ ਨਾਲ ਚਿਪਕ ਨਾ ਜਾਣ।ਅੱਗ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਿੰਟਾਂ ਮਗਰੋਂ ਦਹਿਕਦੇ ਸ਼ੋਅਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਿਆਲੀ ਨੂੰ ਚਾਚਾ ਨੇ ਚਿਮਟੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਮਲੇ ਵਰਗੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ।ਇੱਕ ਚਮਕਦਾ-ਦਮਕਦਾ ਆਂਡੇ ਵਰਗਾ ਟੁਕੜਾ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਿਆ ਜੋ ਦਹਿਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚਾਚ ਨੇ ਇਹ ਟੁਕੜਾ ਉਸੇ ਚਿਮਟੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਡੌਂਗੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਠੰਢਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਇਹ ਸੀ ਅਸਲੀ ...ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨਾ ਜੋ ਕਚਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਵਧੀਆ ਲੱਗਿਆ।ਉਹ ਚਾਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੋਦਾਮ ਆ ਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਪਰ ਮਦਰ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਚਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਈ-ਵੇਸਟ ਤੋਂ ਸੋਨਾ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਨਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੈਟਵਰਕ ਹੈ।ਸੁਨਿਆਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਆਂਕਲਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੇ ਕੈਰਟ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਰੇਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸੌਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਲਕ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾੜੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕੱਚਾ ਮਾਲ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਦਰ ਬੋਰਡ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ?

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਔਸਤ 954 ਕਿੱਲੋ ਟਨ ਈ-ਵੇਸਟ ਦੀ ਆਮਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ 433 ਕਿੱਲੋ ਟਨ ਈ-ਵੇਸਟ ਦੇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਯੂਏਈ, ਈਰਾਨ, ਹਾਂਗ-ਕਾਂਗ, ਜਰਮਨੀ, ਸਪੇਨ, ਕੋਰੀਆ, ਥਾਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਰਬ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਈ-ਵੇਸਟ ਦੀ ਨੀਲਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ ਜਿਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਭਾਰਤ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਯੂਰੋਪ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਯੂਏਈ, ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਤੋਂ ਪੋਰਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਮਾਨ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਮੀਨਲ ਪੋਰਟ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਟਰਮੀਨਲ ਤੋਂ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਮਾਨ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਕਬਾੜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉੱਥੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਂ ਬਣੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਏ, ਬੀ, ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ।ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਲੂ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲੇਕਿਨ ਸਸਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਕਬਾੜੀ ਮਾਰਕਿਟ

ਸਿਰਾਜ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਕਬਾੜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਦੀਆਂ ਭੁਲਾਵੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਦੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਸਿਰਾਜ ਕਰਾਚੀ ਆਇਆ ਸੀ।ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਿਰਾਜ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਸ਼ਾਹਿਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਚਾਚਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਾਸ਼ੀਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੰਨੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਹੁਣ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾਮ ਨਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਕਚਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਵੀ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੱਚੀਆਂ ਸੜਕਾਂ, ਗੋਦਾਮਾਂ ਅਤੇ ਟੁੱਟੇ-ਭੱਜੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸ਼ਟਰ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕੱਚਾ-ਪੱਕਾ ਪਰ ਵੱਡਾ ਗੋਦਾਮ ਸੀ।ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਾਰੀ ਚਿਮਨੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਲਮਕ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਥੱਲੇ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਡਰੱਮਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਢੋਲੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਾਲਣ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਸੀ।ਇਸ ਕਾਠ ਕਬਾੜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੈਂਕੜੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਢੇਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਟੁਕੜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਰੇ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਸਨ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਇਹ ਟੁਕੜੇ ਵਰਤੇ ਹੋਏ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੇ ਮਦਰ ਬੋਰਡ ਸਨ।ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਿਰਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਚਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਨਅਤੀ ਸਮਗਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਥਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਵੀ ਹੈ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਲੇਕਿਨ ਖੇਪ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਵਰਤਨਯੋਗ ਨਾ ਰਹੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਰਬ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਉਹ ਡਰ, ਜੋ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਰਬ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ? ਅਰਬ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?

ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਗਾਜ਼ਾ ਦਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਬੰਬਾਰੀ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚਿਆ ਹੈ।ਗਾਜ਼ਾ ਵਾਸੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਬ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਬੰਬਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ?ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਹਮਾਸ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ 'ਤੇ ਟਿਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਿੰਨੀ ਤਿੱਖੀ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਹੋਵੇਗੀ।ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਅਰਬ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੀਆਂ ? ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਬੰਬਾਰੀ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ 42,500 ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਰੁਕਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਰਬ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕਜੁਟਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀਮਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।ਵਲੀਦ ਕਾਦੀਆ, ਕਾਹਿਰਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਮੁੰਡੋ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ÷ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਰਬ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ÷ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਆਲੋਚਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਤਰ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਵਲੀਦ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਤੋੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ ਵਧੇ ਜਾਂ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇ।ਪਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕਿਉਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ? ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ

ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਰਬਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਛਾਣ, ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਪਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡਰ ਵੀਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਵੀ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1948 ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।ਲੇਬਨਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰਿਹ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਰਡਨ ਦੀ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਦਰਮਿਆਨ ਝੜਪਾਂ ਅਕਸਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਪਰ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸੀ।

ਦੋਹਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੈਮੂਰ ਕਰਮੂਤ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਈਆਂ।ਪਰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਿਸਰ, ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਜਾਰਡਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਪਰ ਉਹ ਜੰਗਾਂ ਹੁਣ ਬੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਜਾਰਡਨ ਨੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।ਮੋਰੱਕੋ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਅਤੇ ਬਹਿਰੀਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਮਾਸ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੰਚ ਗਿਆ ਸੀ।ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੋ ਵੈਕਸਮੈਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਹਰੇਕ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਉਹ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।ਚੈਟਮ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਫਰੀਕਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਖੋਜਕਰਤਾ ਇਲਹਾਮ ਫ਼ਖ਼ਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਰਬ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਰਾਇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਮਦਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨ।ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਅਰਬ ਸੈਂਟਰ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਮਾਦ ਹਾਰੀਬ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰਬ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਰਬ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

2010 ਵਿੱਚ 'ਅਰਬ ਸਪਰਿੰਗ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਰੋਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਨੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।ਕਈ ਦੇਸ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਗ੍ਰਿਹ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਯਮਨ, ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਇਰਾਕ।ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਦੋ ਸਿਆਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ।ਪਰ ਅੱਜ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਲੀਬੀਆ ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮਿਸਰ ਆਰਥਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੂਡਾਨ ਗ੍ਰਿਹ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਤੈਮੂਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਥਾਈ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਰਬ ਸਮਾਜ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬੇਵੱਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਇੱਕ ਜ਼ਾਲਮ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਅਰਬ ਸਪਰਿੰਗ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਰਬ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆ, ਮਿਸਰ, ਲੀਬੀਆ, ਸੀਰੀਆ, ਬਹਿਰੀਨ ਅਤੇ ਮੋਰੱਕੋ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਸਨ।ਤੈਮੂਰ ਕਰਮੌਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਅਰਬ ਸਪਰਿੰਗ' ਇੱਕ ਜਨ ਸੈਲਾਬ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਡਰ ਗਏ, ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਏ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਅਰਬ ਸਪਰਿੰਗ' ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਦੋਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਨ ਬਹਿਰੀਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਹੇਠ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੋਰੱਕੋ ਅਤੇ ਸੂਡਾਨ ਵੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਸਹਾਰਾ ਉੱਤੇ ਮੋਰੱਕੋ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਵਲੀਦ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵੇਚੀਆ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕੰਪਨੀ ਐੱਨਐੱਸਓ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਗਾਸਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਸੂਸੀ ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਮੋਰੱਕੋ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਅਤੇ ਬਹਿਰੀਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਆਦ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2017 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਇਸਤਾਂਬੁਲ ਵਿੱਚ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਮਾਲ ਖਾਸ਼ੋਜੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਪਰ ਕ੍ਰਾਊਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਦਾ ਡਰ

ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੈ।ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਲੀਦ ਕਾਦੀਆ ਅਨੁਸਾਰ 1967 ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਯਾਸਿਰ ਅਰਾਫਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਹੈ।ਜੋ ਅੱਜ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਲਾਮ ਪਸੰਦ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹਮਾਸ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇਸਲਾਮ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਹਾਦਤ।ਹਮਾਸ ਦੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸੰਗਠਨ ਇਖਵਾਨੁਲ ਮੁਸਲਿਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ (ਜੋ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੀਆਂ ਹਨ।ਕਰਮੂਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਇਖਵਾਨੁਲ ਮੁਸਲਿਮੀਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੜ੍ਹ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ

ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਹਮਾਸ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵੀ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਈਰਾਨ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।ਕਰਮੂਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਅਰਬ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਆਜ਼ਾਦ ਮੀਡੀਆ ਹੈ।ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਲੀਦ ਕਾਦੀਆ ਕਹਿਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਸਾਊਦੀ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਅਸਲ ਚਿੰਤਾ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਰਾਨ ਖਿੱਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਕਰਮੂਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਵਧਦੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇ।ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ।ਇਹੀ ਗੱਲ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੂਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੀ ਹੈ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਦਿਮਾਗੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਅਸਰ ?

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ ਪੀਈਐਸ-1
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ, ਮਲੋਟ

ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਤਿੰਨ ਬਿਲੀਅਨ ਅਬਾਦੀ 'ਚੋਂ 40 ਫੀਸਦ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸੇਅਰ, ਲਾਈਕ, ਟਵੀਟ ਤੇ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਿੰਟ ਅੱਧਾ ਮਿਲੀਅਨ ਟਵੀਟ ਤੇ ਸਨੈਪਚੈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਸੇਅਰ ਕਰਨਾ। ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਕਾਫੀ ਨਵਾਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖੋਜ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਹੀ ਹਨ। ਖੋਜ ਜੋ ਕਿ ਜਿਆਦਾਤਰ ਖੁਦ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਘਾਟਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤਣਾਅ

ਲੋਕ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਉਹ 'ਕਸਟਮਰ ਸਰਵਿਸ' ਬਾਰੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਿਆਸਤ, ਪਰ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣਦੇ ਹਨ।2015 ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਦੇ 'ਪਿਊ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ' ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸਸਿ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਕਾਰਨ ਤਣਾਅ ਘੱਟਦਾ ਜਾਂ ਵੱਧਦਾ ਹੈ। 1800 ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਵੇਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਟਵਿੱਟਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤਣਾਅ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਟਵਿੱਟਰ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਕਾਪੀ-ਪੇਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਣਾਅ ਘਟਿਆ। ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਜਿਆਦਾ ਨੇੜਤਾ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੋਜੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਥੋੜ੍ਹੇ ਘੱਟ ਪੱਧਰ' ਦਾ ਤਣਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮੂਡ

2014 ਵਿੱਚ ਆਸਟਰੀਆ ਵਿੱਚ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲੱਭਿਆ ਕਿ ਇਨਟਰਨੈੱਟ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਰਿਸਰਚ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 20 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂਡ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਹੈ। 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ' ਮੁਤਾਬਕ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਮੂਡ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਆਦਾਤਰ ਭਾਵੁਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੇਚੈਨੀ

ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਕਰਕੇ ਬੇਚੈਨੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬੇਅਰਾਮੀ, ਚਿੰਤਾ ਵੱਧਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੌਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 'ਜਰਨਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਂਡ ਹਿਊਮਨ ਬਿਹੇਵੀਅਰ' ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਮੁਤਾਬਕ ਜੋ ਲੋਕ ਸੱਤ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 0-2 ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਜਿਆਦਾ ਬੇਚੈਨੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਡਿਪਰੈਸਨ (ਉਦਾਸੀ)

ਕੁਝ ਖੋਜਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਡਿਪ੍ਰੈਸਨ ਅਤੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਖੋਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਕਿਵੇਂ ਚੰਗਾ ਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਖੋਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 700 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾ ਮੁਤਾਬਕ ਮੂਡ ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਤੇ ਨਾਉਮੀਦ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਔਨਲਾਈਨ ਨੈਗੇਟਿਵ ਨਜਰੀਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਪ੍ਰੈਸਨ ਦੇ ਲੱਛਣ ਗੰਭੀਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਖੋਜ 2016 ਵਿੱਚ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1700 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਜਿਆਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰੀ ਡਿਪ੍ਰੈਸਨ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨ-ਸਾਈਬਰ-ਬੁਲਿੰਗ (ਆਨਲਾਈਨ ਤਸ਼ੱਦਦ), ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਧੂਰਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇਆ।

ਨੀਂਦ

ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਸਾਮ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਮਸਨੂਈ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ 'ਮੈਲਾਟੋਨਿਨ ਹਾਰਮੋਨ' ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਜਾਂ ਲੈਪਟਾਪ ਦੀ ਨੀਲੀ ਰੌਸਨੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਹਾਣੇ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਲੰਮੇ ਪਏ ਹੋ ਅਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਜਾਂ ਟਵਿੱਟਰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਚੈਨੀ ਵਾਲੀ ਨੀਂਦ ਆਵੇਗੀ।

ਆਦਤ

ਕੁਝ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਗਰਟ ਜਾਂ ਸਰਾਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਔਖਾ ਹੈ ਟਵੀਟ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਨਸੇ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਸਵੈ-ਮਾਣ

ਸਿਰਫ ਸੈਲਫੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਜਾਰ ਸਵੀਡਿਸ ਫੇਸਬੁੱਕ ਯੂਜਰਜ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਖੋਜ ਮੁਤਾਬਕ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਘੱਟ ਖੁਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਭਰੋਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਯੂਜਰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਕਾਮਯਾਬ ਅਤੇ ਖੁਸ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਆਦਾ ਸੁਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਈਰਖਾ

ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 600 ਬਾਲਗ ਸਾਮਿਲ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 1/3 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਰਾਤਕ ਵਿਚਾਰ ਆਏ-ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਰਾਸਾ। ਇਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਈਰਖਾ। ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ। ਮੁੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਸਫਰ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ। 'ਅਮਰੀਕਨ ਜਰਨਲ ਆਫ ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਮੈਡੀਸਿਨ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19-32 ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 7000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣਾ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਲਾਪਣ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਗੁਣਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਣ, ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਮਜਬੂਤ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਖਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗੁਣ ਵੀ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਮਾੜੀ ਚੀਜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫਾਇਦੇ ਵੀ ਲੈਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਆਦਤ ਵੱਧਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ

ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਸੌਰਭ

ਸਕੂਲੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਗਾਈਡ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਲਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ, ਡੋਪਾਮਾਈਨ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਸਕ੍ਰੀਨਾਂ 'ਤੇ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇਗਾ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਲਤ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਆਦੀ ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਇਸ ਆਦਤ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਰੀਨ ਅਡਿਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮਾਂ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। 2024 ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 3 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕ੍ਰੀਨ ਟਾਈਮ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਝੇਵੇਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘੱਟ ਸੀ। ਸਕ੍ਰੀਨ ਅਕਸਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਰਗੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਬੰਧਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਪਰਸਪਰ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਭਰ ਬੱਚੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕੇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। UNICEF ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਕਰੀਨ ਦੀ ਲਤ ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਸਤ ਵਿਵਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ 2023 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ 40% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਕ੍ਰੀਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਿ ਲੈਂਸੇਟ ਚਾਈਲਡ ਐਂਡ ਅਡੋਲੈਸੈਂਟ ਹੈਲਥ (2024) ਨੇ ਸਕ੍ਰੀਨ ਤੇ 4 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਿੱਚ 15% ਵਾਧਾ ਪਾਇਆ। ਤੇਜ਼-ਰਫ਼ਤਾਰ ਡਿਜੀਟਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੰਪਰਕ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ (2023) ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਧਿਐਨ 1484 ਵਰਗੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਕ੍ਰੀਨ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਸਕ੍ਰੀਨ ਲਾਈਟ ਦੇ ਐਕਸਪੋਜਰ ਨੀਂਦ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਧੂਰੀ ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਧਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਘਟਦੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਜਰਨਲ ਆਫ਼ ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕਸ ਦੁਆਰਾ 2023 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 60% ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਸੀ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਕਸਰ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਯਥਾਰਥਿਕ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਐਕਸਪੋਜਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਗਾਈਡ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਲਤ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਡੋਪਾਮਾਈਨ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਵਾਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸਰਕਟ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਡੋਪਾਮਾਈਨ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਉਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਖਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਸੱਚਾਈ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਦਖਲ ਦੇਣ, ਸਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਹੁਨਰ ਵਜੋਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰੋ। ਇੰਡੀਅਨ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ਼ ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕਸ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਮਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਕ੍ਰੀਨ ਟਾਈਮ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੋ। WHO ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਸਪਰ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਖਪਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਖੇਲੋ ਇੰਡੀਆ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ-ਮੁਕਤ ਜ਼ੋਨਾਂ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਡੀਟੌਕਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਡਿਜੀਟਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕ੍ਰੀਨ-ਮੁਕਤ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਲਚਕੀਲੇ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਲਤ ਇੱਕ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਕ੍ਰੀਨ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਰ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਖਿਰਕਾਰ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਜ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਕਿਉ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਫਲ ?

ਸਕਾਊਟ ਮਾਸਟਰ ਸੰਦੀਪ ਕੰਬੋਜ
ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ- 98594-00002

ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਤ- ਪਾਤ ਰੱਬ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾ- ਪਾਤਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਕਰ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜਾਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਸਤਾ ਪਸੰਦ ਵੀ ਮਾਂ ਬਾਪ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ । ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਮੁੰਡਾ ਕੁੜੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਸਤੇ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਵਧੀਆ ਨਿਭਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬਦਲਦਾ ਗਿਆ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਜਾਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਿਸਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਂ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਰਿਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।ਪਰ ਇਹ ਰਿਸਤੇ ਵੀ ਲਗਭਗ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਕੁੜੀ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਸਤਾ ਵਧੀਆ ਨਿਭਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਅਡਵਾਂਸ ਹੋ ਗਿਆ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਰਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ।ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸਸਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਮੰਨ ਜਾਣ ਤਾਂ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਵੀ ਅਰੈਂਜ ਮੈਰਿਜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਖੁਸੀ ਨਾ ਸਹੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਕਰਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕੁੜੀ ਜਾਂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਮੁੰਡਾ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਰਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਜ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਡਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਹੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਧੀ-ਪੁੱਤ ਕਿਸੇ ਉੱਚੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੁੜੀ ਜਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ਼ ਜੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ।ਬਹੁਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅਣਖ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਤਲ ਤੱਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਮਾਜ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਹਣੇ ਦੇ-ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ। ਇੰਟਰ ਕਾਸਟ ਮੈਰਿਜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋ ਵੱਡੀ ਮੁਸਕਿਲ ਇਹ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ , ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੁੜੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਜਾ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਸ,ਸਹੁਰਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕਰੇ ਤਾਂ ਘਰ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਚੰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।ਹਰੇਕ ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਘਰ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਸ ਨੂੰ ਨੂੰਹ ਨਾਲ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਨ ।ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਬਰਾਦਰੀ ਵਾਲੇ ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦਾ ਢੰਗ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਖੁੱਲਾ - ਡੁੱਲਾ ਅਤੇ ਖੇਤ - ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਸਰੀ ਬਰਾਦਰੀ ਵਿੱਚ ਜਆਿਦਾਤਰ ਜੀਂਦਗੀ ਐਸ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੇਟ ਉੱਠਣਾ,ਘਰ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰ ਨੇ ਝਾੜੂ ਪੋਚਾ ਕਰਨਾ,ਨੌਕਰਾਨੀ ਨੇ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣੇ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ।ਇਹੀ ਸਭ ਫਰਕ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਘੱਟ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ ਲੜਾਈਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।ਜਿਹੜੀ ਕੁੜੀ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕੁੜੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸਸਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਸਣ ਦੀ।ਉਹ ਕੁੜੀ ਚਾਹੇ ਪਿਛੋਂ ਪੇਕੇ ਘਰ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜੀ ਲਗਜਰੀ ਜੀਂਦਗੀ ਛੱਡ ਕੇ ਆਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸਸਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਆਿਦਾਤਰ ਸੱਸਾ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਤਾਹਨਾ ਮੇਹਨਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਲ ਗੱਲ ਤੇ ਜਲੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਕੁੜੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਉਹਨੇ ਸਾਡਾ ਕੀ ਹੋਣਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੱਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਹੁੰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੰਡਾ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁੰਡਾ ਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਘਰਵਾਲੀ ਲੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰਵਾਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਲੜਦੀ ਹੈ।ਜੇਕਰ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਣ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜੀਂਦਗੀ ਵਧੀਆ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਂ ਬਣੇ ਤਾਂ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਇਕੱਲੀ ਹਰ ਰੋਜ ਲੜਾਈਆਂ ਵਾਲੀ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜੀਂਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗੱਲ ਤਲਾਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਅਤੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਵੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੋਰਟ ਜਾ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਜਾ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਘੱਟ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਕਾਤਲ

ਸ਼ੀਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ," ਮਾਸਟਰ , ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਗਿਆ, ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਫਾਹਾ ਲੈ ਲਿਆ ਏ, ਜਲਦੀ ਆ" । ਮੈਨੂੰ ਇੰਝ ਜਾਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ, ਮੇਰਾ ਖਾਸ ਯਾਰ ਬਲਦੇਵ ਡਾਕਟਰ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਹਰਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਨ੍ਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਿਆ। ਜੀਤੋ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਧੀ ਸਿੰਮੀ ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀਂ ਕਿਧਰੋਂ ਤਾਕਤ ਆਈ," ਦਫਾ ਹੋ ਜਾ, ਕਾਤਲ ਏ ਤੂੰ , ਕਾਤਲ , ਮੈਨੂੰ ਰੰਡੀ ਕਰਨ ਆਲੀ ਕਾਤਲ ਤੂੰ ਏ, ਕਾਤਲ,,ਕਾਤਲ" । ਜੀਤੋ ਫੇਰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ ਆਰ ਐਮ ਪੀ ਡਾਕਟਰ, ਜੋ ਪੈਸੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਕਰਦਾ, ਪੂਰਾ ਪਿੰਡ ਬਲਦੇਵ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ। ਪੰਜ ਕਿਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਨਿਮਰ ਤੇ ਸਰਬ ਸੰਤੋਖ ਵਾਲਾ ਇਨਸਾਨ। ਬਲਦੇਵ ਦੇ ਘਰ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸਿੰਮੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਤਾਂ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਪੂਰਾ ਚਾਅ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਮਾਜ ਚ ਧੀਆਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਤੇ ਪਿੰਡ ਚ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ। ਸਿੰਮੀ ਪਹਿਲੀ ਕੁੜੀ ਬਣੀ ਜਿਸਦੀ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਘਰ ਦੇ ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਪਰ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਧੀ ਦਾ ਹਰ ਸ਼ੌਂਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਵਧੀਆ ਸਕੂਲੀ ਪੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਕਾਲਜ ਚ ਮੋਟੀ ਫੀਸ ਭਰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਬਲਦੇਵ, ਸਿੰਮੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਤੇ ਸਿੰਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਾਪੂ ਹੀਰੋ ਈ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਬਲਦੇਵ ਕਦੇ ਸਿੰਮੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਣਾ ਨਾਂ ਖਾਂਦਾ ।ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਬੈਚਲਰ ਡਿਗਰੀ ਕਰਦੀ ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ ਸਿੰਮੀ , ਕਾਲਜ ਦੀ ਸੜਕ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਵਿਹਲੜ, ਫੁਕਰੇ ਗੈਰੀ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੀਰੋ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਗਈ ,ਪਤਾ ਈ ਨਾਂ ਲੱਗਾ ।ਬਲਦੇਵ ਦੀ ਮਾਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਲਈ ਸਿੰਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਰੀ, ਮੁੰਡਾ ਸਾਊ, ਵਧੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ,ਪਰ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ,ਅਸਲ ਚ ਸਿੰਮੀ ਲਈ ਉਹਦੇ ਸੁਪਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਜਵਾਨ ਧੀ, ਕਿਸੇ ਗੈਰ ਨਾਲ ਅਚਨਚੇਤ ਨੇੜੇ ਹੋਜੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਝੱਟ ਪਛਾਣ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਜਦੋਂ ਮਾਂ ਨੇ ਸਿੰਮੀ ਤੇ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਗੈਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਦੇਵ ਨੂੰ ਤਾਂ ਯਕੀਨ ਈ ਨਾਂ ਆਇਆ ਪਰ ਸਿੰਮੀ , ਗੈਰੀ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਇਸ਼ਕ ਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਬਲਦੇਵ ਨੂੰ ਗੈਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਫ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਬਲਦੇਵ ਹੱਕਾ-ਬੱਕਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਸੁਪਨੇ ਟੁੱਟਣ ਤੇ ਵੀ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਸਿਆਣਪ ਵਰਤਦਿਆਂ ਗੈਰੀ ਨੂੰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖਦਿਆਂ ਧੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾਂ ਕਿਹਾ। ਵਿਹਲੜ ਗੈਰੀ ਦੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਸਿੰਮੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਵਾਅ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਚ ਅਗਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਵਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਨੇਂ, ਸਿੰਮੀ ਵੀ ਬਣੀ, ਹੈਰੀ ਨਾਲ ਭੱਜ, ਕੋਰਟ ਚ ਵਿਆਹ ਰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਥਾਣੇ ਚ ਬਲਦੇਵ ਖਿਲਾਫ ਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਖਬਰ ਸੀ, "ਕਲਯੁੱਗੀ ਪਿਓ, ਧੀ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰ, ਬਹਾਦਰ ਧੀ ਨੇ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਕਰਾ ਪਾਈ ਆਜਾਦੀ" ।ਆਹ ਤਾਂ ਬਸ ਕਹਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੇ ਦਾਜ ਦੇ ਜਿਆਦਾਤਰ ਕੇਸ ਫਰਜ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨ੍ਹੀਂ ਮੰਨ੍ਹ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਰੇਕ ਮਰਦ ਜਾਲਮ ਨ੍ਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨਿਰਦੋਸ਼,ਅਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਅਸ਼ੋਕ ਸੋਨੀ , ਕਾਲਮਨਵੀਸ
ਪਿੰਡ ਖੂਈ ਖੇੜਾ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਪੰਜਾਬ
9872705078

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤੇ ਤਰਸਯੋਗ ਨਜਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ।ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ।ਪਰ ਇੱਥੇ ਅੰਨਦਾਤਾ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਪਿਕਨਿਕ ਸਪੌਟ ਦੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ।ਖ਼ੁਦਕਸ਼ੀ ਉਪਰੰਤ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਭੇਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਕਲੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ।ਚਪੜਾਸੀ ਲੱਗਣ ਲਈ ਪੀਐਚ ਡੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ,ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਊਟ ਪਟਾਂਗ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਠੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਠੇਕੇ ਕਰੋਨਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ।ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠੱਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਫਿਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਸਾਡੀ ਗਲ ਫਾਹਾ ਦੇਣਗੇ ।ਜੋ ਪੈਸਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੀਝੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੈਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਕੋਈ ਦੁੱਧ ਧੋਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਨਿਘਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਂਸਰ ਤੇ ਹੋਰ ਲਾ ਇਲਾਜ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੋਗੀ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।ਸਰਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਪੂਰੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਤੱਕ ਲਾਹ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ,ਆਕਸੀਜਨ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਸਿਆਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਨਿਕਲਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਾਲ ਦੇਖੋ ਜੋ ਆਦਮੀ ਆਪਣਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲ ਸਕਿਆ ,ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ -ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਲੱਭ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭਟਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਕਾਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ।ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਲੋਕ ਲੱਭੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਤਾਕਤ ਤੇ ਪੈਸ ਧਰਨੇ ਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਬੈਂਕਾਂ ਲੁੱਟੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੌਕਰਾ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੋਨਾ ਬਿਨਾਂ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਦੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਆਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਭੂ ਮਾਫੀਆ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਅੰਤਰ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕਾਲੀ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਾਨਵਰ ਮਾਰਨ ਤੇ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।ਪਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੇ ਅਹੁਦੇ ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਚੋਣਾਂ ਹੁਣ ਲੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਲੁੱਟੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਦਮਾਸ਼ ਲਿਆ ਕੇ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ ।ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਪੁਲੀਸ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦੇ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਖ਼ਰੀਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਕਤਲਾਂ ਚੋਣ ਬੂਥ ਲੁੱਟਣ ਤੇ ਡਰਾਉਣ ਧਮਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਘਟਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਸ਼ਰੀਫ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ।ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰੱਪਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਭੰਨੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਡੌਂਕੀ ਲਗਾ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਨੰਬਰ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਨ ।ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।ਮੋਟਾਂ ਧਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਸਤਾਏ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ ।ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪੁੰਸਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਨਾ ਹੰਢਾਇਆ ਹੋਵੇ ।ਬਹੁਤ ਜਆਿਦਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਹੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਤੇ ਕਰੱਪਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਚੂਸ ਕੇ ਧੜਾ ਧੜ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਦਲਾਲ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰੇਕ ਮੋੜ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਵਿੰਦਰ ਖ਼ੁਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024

ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਪਸ਼ੌਰੀਆ
81462-11644

ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਦਿਲ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਅਪਣੇ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਕਾਰਨ *ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਨਚੈਸਟਰ* ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ ਲਗਭਗ 51 ਲੱਖ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 1976 ਈ: ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਦੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਅਬਾਦੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵਸਦੀ ਸੀ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1411 ਈ: ਵਿੱਚ ਸੁਲਤਨ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੀਤੀ ।

ਇਸ ਵਾਰ ਗੁਜਰਾਤ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਵੱਲੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਏਸੀਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਰਾਸਤ ਸ਼ਹਿਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ।ਧਾਰਮਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਵਪਾਰਕ, ਕੁਦਰਤੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਰਾਣੀ ਕੀ ਬਾਵ ਅਤੇ ਮੁਢੇਰਾ ਦਾ ਸੂਰਜ ਮੰਦਰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਟੈਕਸੀ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਘੁੰਮ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਰੀਕਾ ਗੁਜਰਾਤ ਟੂਰਿਜਮ ਦੀ ਸਿਟੀ ਟੂਰ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਘੁੰਮਣਾ ਹੈ। ਡਬਲਡੈਕਰ ਬੱਸ ਦੇਖੋ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ (ਜੋ ਉੱਪਰੋਂ ਖੁੱਲੀ ਹੈ) ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ (ਸਵੇਰੇ 08 ਤੋਂ 1 ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 1:30 ਤੋਂ 9:30) ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਣੇ ਹੋਟਲ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਰੀ ਕਿਰਾਏ ਨਾਲ਼ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਥਾਂ ਅਪਣੇ ਤਜੁਰਬੇਕਾਰ ਗਾਇਡ ਨਾਲ਼ ਘੁੰਮਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੈਦਲ ਤੁਰਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਟੂਰਿਜਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੈਰ ( ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ 200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ 7:45 ਤੋਂ 10:30 ਤੱਕ ਗਾਇਡ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੈਰ-ਸੈਰ ਵਿੱਚ 20-22 ਵਿਰਾਸਤੀ ਥਾਵਾਂ ਘੁੰਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਸਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਘੁੰਮੇ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਏਨੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ ,ਕਾਂਕਰੀਆ ਝੀਲ, ਤੀਨ ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ , ਸਰਖੇਜ ਰੋਜਾ, ਰਾਣੀ ਕਾ ਹਜ਼ੀਰਾ ,ਸਿੱਧੀ ਸਈਅਦ ਜਾਲ਼ੀ, ਹਠੀਸਿੰਗ ਜੈਨ ਮੰਦਰ, ਝੂਲਦੇ ਮਨਾਰ, ਅਡਾਲਜ ਦੀ ਬਾਵ , ਭਾਦਰਾ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਸਾਇੰਸ ਸਿਟੀ ,ਰਿਵਰ ਫਰੰਟ, ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਪਰ ਸੀਮਤ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਚੌਣਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ ਵੇਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ । ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣਿਆ ਸਾਬਰਮਤੀ ਜਾਂ ਗਾਂਧੀ ਆਸ਼ਰਮ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1915 ਈ: ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1933 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਇੱਥੇ ਰਹੇ ।ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਂਡੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਆਸ਼ਰਮ ਚ ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਅਜਾਇਬਘਰ, ਕਿਤਾਬ ਘਰ ,ਖਾਦੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਚੀਜਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ *ਅੜਾਲਜ ਦੀ ਬਾਵ* ਦੇਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ । ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪਾਸਿਓਂ ਰਾਹ ਹਨ । ਬਘੇਲਾ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰੁਦਾਬਾਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਇਹ ਇੱਕ ਪੌੜੀਦਾਰ ਖੂਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਾਸਤੂਕਲਾ ਕਮਾਲ ਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹਿ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਲ ਤਕ ਜਾਣ ਲਈ ਪੰਜ ਮੰਜਲਿਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੌੜੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਉਤਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਪਹਿਲੀ ਮੰਜਲਿ ਤੇ 16 ਖੰਭਿਆਂ ਵਾਲਾ ਮੰਚ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਛੱਤ ਅਸ਼ਟਭੁਜਾਕਾਰ ਹੈ। ਬਾਵ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਬਣੇ ਥਮ੍ਹਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੂਰਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਅਨੋਖੀ ਵਾਸਤੂ ਸਰੰਚਨਾ ਕਾਰਨ ਬਾਵ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਗਰਮ ਹਵਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਬਾਵ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਾਫੀ ਗੰਦਾ ਤੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਾਸ਼ੀ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ।

ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਨਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਦਸ ਪੁਲ਼ ਬਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ ਲੋਹੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪੁਲ ਅੱਜ ਵੀ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ । ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੇਮਜ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲੰਡਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ।

ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ *ਕਾਂਕਰੀਆ ਝੀਲ* ਦੀ ਰੌਣਕ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੀ ਇਹ ਝੀਲ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਰੰਗ- ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਤੈਰਦੀਆਂ ਕਿਸਤੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰੇ ਇਸ ਦੀ ਰੌਣਕ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਕਾਂਕਰੀਆ ਝੀਲ ਗੋਲ ਬਨਾਵਟ ਵਿਚ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਟੁਆਏ ਟਰੇਨ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਝੀਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਾਪੂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਗੀਨਾ ਵਾੜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ।ਇੱਥੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਚਿੜੀਆਘਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। *ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦਾ ਲੋਗੋ ਇਸ ਝੀਲ ਦੇ ਹਵਾਈ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ* ।

ਝੀਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਰਾਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਜਰਾਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਥਾਂ ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਹੈ । ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਗੱਡੀ ਦੂਰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪੈਦਲ ਹੀ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੇਹੜੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਗੁਜਰਾਤੀ ਖਾਣੇ, ਗਾਟੀਆ, ਖਾਮਣ, ਢੋਕਲਾ, ਫਾਫੜਾ, ਜਲੇਬੀਆਂ, ਬਾਸੂੰਦੀ, ਖਾਖਰਾ, ਪਾਉ ਭਾਜੀ ਗੱਲ ਕਿ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਰੀਟ ਫੂਡ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਨੋਖੇ ਰੰਗ ਹਨ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ, ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਸਰਾਫਾ ਬਾਜਾਰ ਅਤੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਖਾਣੇ ਦਾ ਬਾਜਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰੰਗ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ।

ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ ਚੋਂ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਣੇ ਖਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਨਵੇਂ ਸਫਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

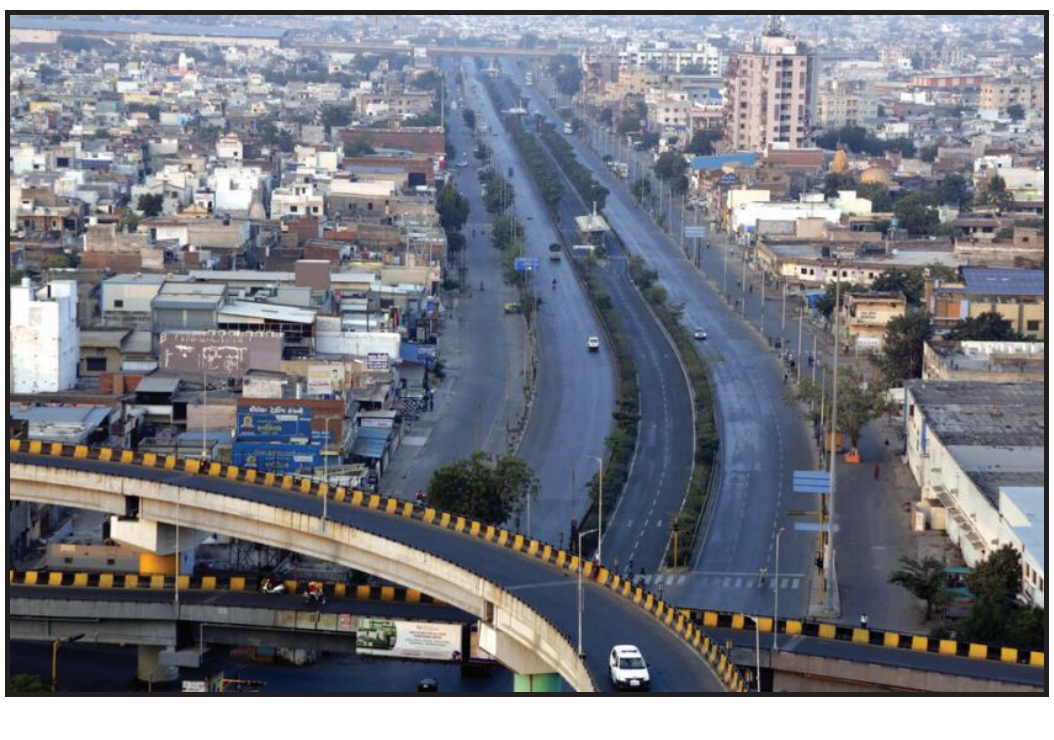

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਸ਼ਾਨ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ
ਵਟਸ ਅੱਪ +91 9914184794

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਅਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਅਵਤਾਰ ਪੂਰਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ੴ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਚਿੰਨ 12 ਨਵੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਬੈਂਡੀਗੋ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ 13 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮੈਲਬੋਰਨ (ਵੈਕਟੋਰੀਆ) ਸ਼ਹਿਰ ਤੋ 161 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ (ਦੀ ਗਰੇਟ ਸਟੂਪਾ) ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਸਥਾਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੂਹਰੇ ਬਣਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਪੀਸ ਪਾਰਕ ਹੈ। ਉਸ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ, ਇਸਾਈ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ,ਗਣੇਸ਼ ਮੰਦਰ ਆਦਿ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ੴ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਹੁਣ ਉੱਥੇ 12 ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੈ।

ਇਸ ਚਿੰਨ ਦਾ ਉੱਥੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ੴ ਦਾ ਚਿੰਨ ਫਾਈਬਰ ਕਾਰਬਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਨ ਦੋ ਕੁਆਟਿਲ (200 ਕਿਲੋ ਗ੍ਰਾਮ) ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਸਨੁਹਿਰੀ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਚਿੰਨ ਦਾ ਡਜਾਇਨ ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਚਿੰਨ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਿਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਚਿੰਨ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਪਰੀਆ ਸਿੰਘ (ਆਰ.ਐਮ.ਆਈ.ਟੀ) ਅਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਲਬੌਰਨ ਵਿਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ,ਬਲੈਕਬਰਨ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਕਰੇਗੀਬਰਨ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕੀਜ਼ਬਰੋ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਚਿੰਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਲਬੌਰਨ ਨੇ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਹ ਚਿੰਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਧਦੀ ਸਿੱਖੀ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 555 ਵੇਂ ਅਵਤਾਰ ਪੂਰਵ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹੋਪਰ ਕਰੌਸਿੰਗ (ਮਲਬੌਰਨ) ਦੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਰ ਪੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੰਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨਾ ਲਈ ਬੈਂਡੀਗੋ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਦਾਸ ਨੇ ਵੀ ਇਥੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਉੱਥੇ ਫ਼ਲਾਂ, ਚਾਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਅਤੁੱਟ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਏ ਗਏ।ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਬੈਂਡੀਗੋ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਚਿੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖ੍ਰੀਦਕੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਆਈ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਭਾਰਤੀ ਜਿੱਤੇ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੇ 93 ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ 47 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 44 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਜਿੱਤ ਨਸੀਬ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਭਾਰਤੀਆਂ/ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਛੇਵਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ 2021 ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ 9 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਓਨਟਾਰੀਓ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਅਲਬਰਟਾ, ਮੋਨੀਟੋਬਾ ਅਤੇ ਕਿਊਬਕ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ/ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਹੈ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ 4 ਲੱਖ ਦੇ ਲਗਭਗ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 3 ਲੱਖ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ/ਭਾਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਥੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ/ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ/ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਧੂੰਮਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ/ਭਾਰਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੀ 43ਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਇਸ ਵਾਰ ਕੁਲ 3550017 ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2038075 ਵੋਟਰਾਂ ਭਾਵ 47.41 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2020 ਵਿੱਚ 47.69 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ/ਪੰਜਾਬੀਆਂ/ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ 15 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇਤਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। 2021 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ/ਪੰਜਾਬੀਆਂ/ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਸਿਰਫ਼ 3 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 16 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵੱਡਾ ਮਾਅਰਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਿਊ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। 37 ਪੰਜਾਬੀਆਂ/ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 15 ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ 11 ਅਤੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 4 ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ 15 ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਮਰਦ ਅਤੇ 8 ਇਸਤਰੀਆਂ ਹਨ। 2020 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 9 ਪੰਜਾਬੀ/ਸਿਖ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤ ਸਕੇ ਸਨ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਨੂੰ 44.60 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 43.57 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 1 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਘੱਟ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਟੱਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 2 ਸੀਟਾਂ ਗਰੀਨ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 8.19 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 2020 ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਨੇ 47 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ 57 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 33 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ 28 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਗਰੀਨ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 2 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ 2 ਹੀ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਵਾਰ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 16 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਨੂੰ 10 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ/ਸਿੱਖਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਤਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ/ਸਿੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਦੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਗਹੌਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੰਮ ਪਲ ਬਰਨਬੀ ਨਿਊਵੈਸਟ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਤੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੀਪਕ ਸੂਰੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਿਓਣ ਦੇ ਸਰੀ ਫਲੀਟਵੁੱਡ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲੇਕਾ ਦੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੁੰਨੜ ਕਲਾਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉੱਘੀ ਵਕੀਲ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੈਸੀ ਸੁੰਨੜ ਨੇ ਸਰੀ ਨਿਊਟਨ ਤੋਂ ਬਟਾਲਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖ਼ੂਪੁਰ ਦੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇਗਜੋਤ ਬੱਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਾਗੋਵਾਲ ਦੇ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਵੀ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜ ਵੈਔਲੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼, ਜਗਰਾਉਂ ਦੀ ਧੀ ਉੱਘੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਿਕਾ ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਲੰਗਾਰਾ, ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਜੰਗਲੀਆਣਾ ਦੇ ਰਵੀ ਪਰਮਾਰ ਲੌਂਗਫੀਲਡ ਹਾਈਲੈਂਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਰੀਆ ਅਰੋੜਾ ਬਰਨਾਬੀ ਈਸਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਜ਼ੀਰਾ ਨੇੜੇ ਜੌੜਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਧੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਵਰਨੋਨ ਮੋਨਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ, ਐਨੇ ਕੰਗ ਬਰਨੀ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਅਮਨਾ ਸ਼ਾਹ ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ। ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨਰਸ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੈਸੀ ਸੁੰਨੜ ਹੈਰੀ ਬੈਂਸ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਚਲਦੀ ਹੋਈ ਜਿੱਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੈਰੀ ਬੈਂਸ 2005 ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਤੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ 48.2 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ 2005 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜਿੱਤਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਇੱਕ ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਸਰੀ ਸੈਲਫ ਇਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਐਂਟਪ੍ਰੀਨਿਊਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ 7ਵੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੁਰਸ਼ ਬਾਸਕਟਵਾਲ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿਓਣ ਪਿੰਡ ਦੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਦਾ ਜੰਮਿਆ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸੁਗੰਧਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਵੀ ਕਾਹਲੋਂ ਵੀ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਖਿਡਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰੀਆ ਅਰੋੜਾ ਬੀ.ਸੀ.ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੇਬਰ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸਨ ਅਤੇ 6ਵੀਂ ਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ 2013 ਤੋਂ 2017 ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ 2017 ਤੋਂ 2020 ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ, ਨਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ। ਚੋਣ ਹਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਰਚਨਾਂ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ 30 ਸਾਲ ਦੇ ਰਵੀ ਪਰਮਾਰ ਹੈ, ਜੋ 51 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਪਲੇਅਰ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਨਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 07 NOV TO 14 NOV , 2024

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ,ਬੋਲਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਵਾਵਾਂ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ, ਹਰ ਪਲ ਖੈਰ ਮਨਾਵਾਂ।
ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਮਰਨ ਤੱਕ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ ਨਿਭਾਵਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਾਵਾਂ।
ਉਹ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰ ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਉਹ ਖੋਲ੍ਹਣ।
ਮੈਂ ਵਿਚ ਖੁਸੀ ਦੇ ਦੂਣ ਸਵਾਈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
ਤੇਰੇ ਦਾਦੀ ਦਾਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਤੋਂ ਵੀ,ਏਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ।
ਵਾਰਸ ਸਾਹ, ਬੁੱਲੇ ਸਾਹ, ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਪਰਛਾਵਾਂ।
ਹੋਰ ਭਾਸਾਵਾਂ ਸਿੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ ਹਰ ਗੱਲ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ।
ਕਿਉਂ ਜਖਵਾਲੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅੱਖੋਂ ਓਹਲੇ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵਾਂ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ
ਮੋਬਾਇਲ 98550 36444

ਕਵਿਤਾ

ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਰ ਚੁੱਕਲ ਪਈ
ਅੱਜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੀਂਦ ਸੁਖਦੀ ਸੋਵੇ
ਅੱਜ ਕਿਉ ਕੱਚੋਂ ਹੋਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋਏ।
ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਰ ਬੁੱਕਲ ਪਈ ਹੋਵੇ -2
ਗੈਗਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ।
ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਹੌਲੀਆਂ ਨੇ।
ਹਰ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੋਹੋ ਲਈਆ ਨੇ।
ਹਿੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤੇ ਪਿਆ ਖੂਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਚੋਵੇ
ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰ ਬੁੱਕਲ ਪਈ ਰੋਵੇ -2
ਲੀਡਰ, ਭਰਿਸ਼ਠ ਅਫਸਰਾਂ ਗੰਦ ਬੜਾ ਹੀ ਪਾਇਆ ਏ।
ਅੱਜ ਹਰ ਬੰਦਾ ਪਿਆ ਸਤਾਇਆ ਏ ।
ਪੜੇ ਲਿਖਿਆ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚਾਲੇ ਪਾ ਲਏ ਨੇਂ।
ਰਹਿ ਗਏ ਟਿੱਕਰਾਂ, ਨਸ਼ਿਆ, ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਖਾ ਲਏ ਨੇਂ।
ਕੋਣ ਇਸਦੇ ਖਿਲ੍ਹਰੇ ਮੋਤੀ ਫੇਰ ਤੋਂ ਪਰੋਵੇ ।
ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਰ ਬੁੱਕਲ ਪਈ ਹੋਵੇ-2
ਕੁਝ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਬਰੀ ਇੱਜਤਾਂ ਗਵਾ ਰਹੀਆ ਨੇਂ।
ਕੁਝ ਦਾਗ ਖਾਨਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇਂ।
ਕੁਝ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀਆਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਟਕਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ।
ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਠੌਰ ਕਹੇ ਅੱਜ ਆਵੇ ਕੋਈ ਸੂਰਮਾਂ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਧੋਵੇ
ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਰ ਬੁੱਕਲ ਪਈ ਰੋਵੇ -2

ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰਾਠੌਰ

.ਗ਼ਜ਼ਲ

ਮਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀਂ ਚੰਗੀ ਹੈ ਅਪਣੀਂ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀ।
ਲੂਣੀਂ ਮਿੱਸੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਇਕ ਯਾਰੀ।
ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਕੜ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ੁਹਰਤ ਨਾਲ ਨਈਂ ਮਿਲਦੀ,
ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਯਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰੀ।
ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਮੱਧ ਵਰਗ 'ਚੋਂ ਉਠਦੀ ਇੱਕ ਕਰਾਂਤੀ,
ਅਕਸਰ ਸੁੱਕੇ ਹੋਏ ਘਾਹ 'ਚੋਂ ਉਠਦੀ ਹੈ ਚਿੰਗਾਰੀ।
ਸੂਰਜ ਵਰਗੀ ਲੋਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ,
ਸਵਰਗ ਦੀ ਅਸਲੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਿਲਕਾਰੀ।
ਜੇ ਕਰਤੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚੰਗੀ ਸਭ ਕੁਝ ਮਿੱਟੀ ਵਰਗਾ,
ਸੂਰਤ ਸੀਰਤ ਬੇਸ਼ਕ ਹੋਵੇ ਪਿਆਰੀ ਤੋਂ ਵੀਂ ਪਿਆਰੀ।
ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਤਰਕੀਬ 'ਚੋਂ ਧੋਖਾ ਦੇਵੇ,
ਨੀਅਤ ਮਾੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਕੇ ਜੇ ਚਾਹਵੇ ਲੱਲਾਰੀ।
ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਹਸਤੀ ਪਾਣੀ-ਪਾਣੀ ਕੀਤੀ,
ਤੜਕ ਸਵੇਰੇ ਨੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਬਨਮ ਖ਼ੂਬ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ।
ਗੰਦਾ ਬੰਦਾ ਜਦ ਵੀ ਬੋਲੇ ਇੱਕ ਖਿਲਾਰਾ ਪਾਵੇ,
ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਨੇਰ੍ਹੀ ਨੇ ਹੈ ਜਿੱਦਾਂ ਰੇਤ ਖਿਲਾਰੀ।
ਇੱਕ ਥਕੇਵਾਂ ਲਹਿ ਕੇ ਸਾਰਾ ਗਲ੍ਹਵਕੜੀ ਵਿਚ ਆਇਆ,
ਥੱਕੇ ਹਾਰੇ ਦਾਦੇ ਦੀ ਜਦ ਪੋਤੇ ਪੱਗ ਉਤਾਰੀ,
ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਜੀਭਾਂ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖੀਏ ਨਿਭਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ,
ਮੋਹ ਨਾ ਜਾਣਨ, ਤੇਹ ਨਾ ਜਾਣਨ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਵਿਉਪਾਰੀ।
ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣਤਾ ਦੀ ਪਧਰੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ,
ਬਾਲਮ ਤੇਰੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬਿੰਬਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਉਂਕਾਰ ਨਗਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੰਜਾਬ
ਮੋ. 98156-25409

.ਗ਼ਜ਼ਲ

ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਕਰਦੇ ਕੈਸੇ ਧੰਦੇ ਕਈ।
ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਮੁਹਤਾਜ ਨੇ ਏਥੇ ਬੰਦੇ ਕਈ।
ਸਾਰੇ ਲੋਕੀਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਧੋਤੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ,
ਚੋਰੀ, ਡਾਕੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮੰਦੇ ਕਈ।
ਵੇਖਣ ਚਾਖਣ ਨੂੰ ਉਂਜ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ,
ਸਾੜਾ, ਨਫ਼ਰਤ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਾਲੇ ਗੰਦੇ ਕਈ।
ਆਸਤੀਨ ਦੇ ਸੱਪ ਨੇ ਫਿਰਦੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ,
ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਤਿੱਖੇ ਰੱਖਦੇ ਦੰਦੇ ਕਈ।
ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ ਤੇ ਨੇਤਾ ਮੌਜਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ,
ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹੇ ਲਟਕੇ ਨੇ ਫੰਦੇ ਕਈ।

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
9417692015

ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਓਹਾਰ

ਦੀਵਾਲੀ ਆਈ ਦੀਵਾਲੀ ਆਈ,
ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ ਨਾਲ ਲਿਆਈ।
ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ,
ਰੌਣਕ ਲੱਗਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਬਜ਼ਾਰ।
ਸਭ ਨੇ ਸੋਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਂਦੇ,
ਸਜੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵੇਖਣ ਆਉਂਦੇ।
ਲੜੀਆਂ ਨੇ ਜੱਗ ਮੱਗ ਕਰਦੀਆਂ,
ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਚੁਫ਼ੇਰਾ ਭਰਦੀਆਂ।
ਮੰਜਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਪਟਾਕੇ,
ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਸਭ ਖ਼ਰੀਦਣ ਆ ਕੇ।
ਕਿਧਰੇ ਫੁੱਲ ਝੜੀਆਂ ਤੇ ਅਨਾਰ,
ਕਿੰਨੇ ਸੋਹਣੇ ਬਣਾ ਟੰਗੇ ਹਾਰ।
ਰੰਗ ਬਰੰਗੀਆਂ ਨੇ ਮਠਿਆਈਆਂ,
ਮੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖ ਸਜਾਈਆਂ।
ਸੁਵਾਣੀਆ ਵੀ ਘਰ ਖ਼ੂਬ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ,
ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈ ਲੱਗਦੇ ਪਿਆਰੇ।
ਦੀਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਅਸੀਂ ਪਾ ਕੇ,
ਰੱਖੇ ਬਨੇਰੇ ਤੇ ਕਤਾਰ ਬਣਾਕੇ।
ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮਸ਼ਾਲ ਜਗਾਈ,
ਉਸ ਨੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੋਰ ਵਧਾਈ।
ਮਠਿਆਈ ਖਾਂਧੀ ਤੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਏ,
ਪੱਤੋ, ਨੂੰ ਖ਼ੂਬ ਨਜ਼ਾਰੇ ਆਏ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
ਪਿੰਡ- ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ
9465821417

ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ

ਵੰਡ ਕੇ ਖੁਸੀਆ ਹਾਸੇ ਕਮਾਈਏ
ਨਫਰਤ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ
ਸਾਝਾ ਵਾਲੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਇਹ ਨਹੀਂ ਚੰਗਾ, ਉਹ ਹੈ ਮਾੜਾ
ਕੱਢ ਦੇ ਦਿਲ ਚੋਂ ਸਾਰਾ ਸਾੜਾ
ਸ਼ਿਕਵੇ ਭੁਲਾ ਕੇ ਗਲੇ ਲਗਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਗੁਰਬਤ ਵਿਚ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ
ਰੱਬ ਦੀ ਰਜਾ ਚ ਢੋਲ ਵਜਾਉਂਦੇ
ਦੇਖ ਫਕੀਰੀ ਦੁੱਖ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਕੱਚੇ ਘਰ ਬੇਬੇ ਲਿੱਪ ਕੇ ਸਜਾਉਂਦੀ
ਘੁਗੀਆਂ ਮੋਰ ਨਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬਣਾਉਂਦੀ
ਇਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਰੇ ਜਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਸ਼ੁੱਧ ਖਾ ਲਈਏ ਘਰ ਦਾ ਬਣਿਆ
ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਗਵਾਂਢ ਦੇ ਆਈਏ
ਮਿਲਾਵਟੀ ਮਠਿਆਈ ਤੋ ਸਰੀਰ ਬਚਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਬੰਬ ਪਟਾਕੇ ਹੈ ਪਲ ਦੀ ਰੋਣਕ
ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਡਰਦੇ ਹਰਿਆਲੀ ਮਰ ਜਾਵੇ
ਧਾਲੀਵਾਲ ਬੁਰੀ ਸ਼ੈਅ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ

ਐਡਵੋਕੈਟ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
78374 90309
Adv.dhaliwal@gmail.com

ਬਿਹਰਾ ਦਾ ਜਾਮ

ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਾ ਲਿਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਨੂੰ
ਪਰ ਲਿਖਣੋਂ ਰਹਿ ਨਾ ਸਕਿਆ
ਇਕ ਟੁੱਟਿਆ ਸੀ, ਸੁਪਨਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਗੰਢਿਆਂ
ਪਰ ਗੰਢ ਹੋ ਨਾ ਸਕਿਆ।
ਕੀ ਲਿਖਾਂ ਹੁਣ ਜਜਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ ਸੀ
ਖਤ, ਉਹ ਮਹਿਰਮ ਪੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕਿਆ।
ਸਮਾਂ, ਸੂਰਤ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਰਹਿੰਦੇ, ਕੋਸਿ ?ਸ ਤਾਂ
ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਭੱਜ ਹੋ ਨਾ ਸਕਿਆ।
ਲੱਗਿਆ ਕਿਉਂ ਬਿਹਰਾ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀਣ, ਜੀ
ਪੀੜ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਾਂ ਮੁੜ ਨਾ ਸਕਿਆ।

ਹਰਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
9780834464

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਨੇਕ ਸਲਾਹ

ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤਕਾਰ ਨੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ...ਕਹਿੰਦਾ ਬੇਟੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਤਾ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਗਾਏ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਤੇ ਸਾਰੇ ਗਾਇਕ ਬੁਲਾਏ ਤਾ ਇਕ ਗਾਇਕ ਨਾਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੰਜ ਬੰਦੇ ਤਾ ਆਉਣਗੇ ਹੀ, ਤੂੰ ਬੜਾ ਸਿਆਣਾ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਗਾਇਕ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਚੱਕਰਵਿਊ ਚੋਂ ਕੱਢ...

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਗੱਲ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬੇਟੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਬੁਲਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ , ਉਸ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਡ ਵੱਟਸੱਪ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਮੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਲੱਗੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਫੋਨ ਦੇਖ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਡੀਆ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਗੀਤਕਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਡ ਵੱਟਸੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ

ਅਰਦਾਸ

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਸੁਣੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ।
ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਖ਼ਾਸਮ-ਖ਼ਾਸ।
ਨੇਕ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਂ ਮੈਂ
ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਮੇਰੀ ਆਸ।
ਰਹਿਣ ਬਲਾਵਾਂ ਦੂਰ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਖ਼ੁਸ਼ੀ-ਖੇੜੇ ਦਾ ਹੋਵੇ ਵਾਸ।
ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੋਟ ਨਾ ਆਵੇ
ਸਭ ਦੇ ਕਾਰਜ ਹੋਵਣ ਰਾਸ।
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਆਵੇ
ਅੰਧਕਾਰ ਦਾ ਹੋਵੇ ਨਾਸ।
ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਨਾ ਕੋਈ
ਨਾ ਖਾਵੇ ਕੋਈ ਸਲਫ਼ਾਸ।
ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਉੱਚੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪਾਵਾਂ
ਪੂਰਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ।
ਅਭਿਮਾਨੀ ਨਾ ਕਦੇ ਬਣਾਉਣਾ
ਨਾ ਹੀ ਬਣਾਂ ਕਿਸੇ ਦ ?ਾ ਦਾਸ।
ਨਿਮਰ ਹੋਵਾਂ, ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਾਂ
ਬਖ਼ਸ਼ੋ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੁਣਤਾਸ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ! ਕਦੇ ਨਾ ਡੋਲਾਂ
ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਦੇਣਾ ਧਰਵਾਸ।

navsangeetsingh6957@gmail.com
9417692015.

ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੂਨ ਇਨਸਾਨ ਦੀ

ਜੂਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੂਨ ਇਨਸਾਨ ਦੀ,
ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਯਾਰੋ।
ਉਹਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ,
ਜੋ ਇਸ ਜੂਨ @ਚ ਸੀ ਲੋਕ @ਮਕਾਰ@ ਯਾਰੋ।
ਇਹਨਾਂ ਹਰ ਮਾੜਾ ਢੰਗ ਵੀ ਵਰਤਿਆ,
ਆਪ ਬਣਨ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਯਾਰੋ।
ਇਹ ਕਰਨ ਐਨੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ,
ਜੋ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਯਾਰੋ।
ਹੱਦ ਬੰਨੇ ਸਾਰੇ ਲੰਘ ਇਹਨਾਂ,
ਅਨੇਕਾਂ ਮਾਸੂਮ ਬਣਾਏ ਸ਼ਿਕਾਰ ਯਾਰੋ।
ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕਲੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ,
ਇਜ਼ਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਰ ਤਾਰ ਯਾਰੋ।
@ਮੇਜਰ@ ਮਾੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਭੰਡਦੇ,
ਸਦਾ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਸ਼ਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਯਾਰੋ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ
94176 42327

(ਬਾਪੂ ਦੀ ਨਕਲ)

ਰੀਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਬਾਪੂ ਦੀ
ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਬਾਹਲੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ
ਰਿਵਾਜ ਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ
ਉਹਦੇ ਕੱਪੜੇ ਮੇਚ ਕਰਵਾ ਲਏ ਸੀ
ਲੁੱਕ ਮੇਰੀ ਲੱਗੇ ਉਹਦੇ ਜਿਹੀ
ਮੈਂ ਦਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਵਾਲ ਵਧਾ ਲਏ ਸੀ
ਵਾਹ-ਵਾਹ ਕੰਘੀ ਮੈਂ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ
ਸੈਟਿੰਗ ਕਰ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਕਰਵਾ ਲਏ ਸੀ
ਪੰਡ ਚੱਕਲਾਂ ਭਾਰੀ ਉਹਦੇ ਜਿਹੀ
ਨਾੜ ਕਈ ਵਾਰ ਚੜ੍ਹਾ ਲਏ ਸੀ
ਯਾਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਝੱਖੜ ਜਿਹੇ
ਲਿਖ ਲੈਂਦਾ ਟੁੱਟੇ ਫੁੱਟੇ ਅੱਖਰ ਜਿਹੇ
ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਚੁੰਨੀਆਂ ਸਲਵਾਰਾਂ ਤੇ
ਚਾਰ ਕ ਅੱਖਰ ਉਹਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ
ਵਾਂਗ ਸਵਾਟਰ ਕੋਟੀਆਂ ਬੁਣ ਲਏ ਨੇ
ਹਾਂ ਬੋਲ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਚੁਣ ਲਏ ਨੇ

ਚੇਤਨ ਬਿਰਧਨੋ
09417558971.

ਪਿਆਰੀ ਮੰਮੀ

ਬੱਸ ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਦੀ, ਰੋਜ ਸਵੇਰੇ
ਆਉਂਦੀ ਹੈ,
ਮੰਮੀ ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ, ਉਸ ਦੇ
ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਚੀਜੀ ਖਾ ਲਈ ਆਹ ਲ਼ੈ ਬੇਟਾ,
ਪੈਸੇ ਜੇਬੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਮੋਢਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਪਾ ਕੇ
ਟਿਫਨ ਹੱਥ ਫੜਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਬਾਰ ਚ@ ਖੜ੍ਹ ਕੇ, ਉਡੀਕ
@ਚ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੀ ਹੈ,
ਜਦ ਸਕੂਲੋਂ ਘਰ ਆ ਜਾਵਾਂ, ਵਰਦੀ
ਮੇਰੀ ਲਾਹਉਦੀ ਹੈ।
ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੈ ਕਰਦੀ,
ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਪੱਤੋ, ਨੂੰ ਮੰਮੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ,
ਨਾਲੇ ਬਾਤ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 277

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 NOV TO 14 NOV , 2024